

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 132 (13.962)

Trst, sreda, 17. julija 1991

Z objavo politične deklaracije in deklaracije o nadzoru nad prodajo orožja

Uspešen zaključek prvega dela vrha sedmih velikih v Londonu

*Združeni narodi naj bi postali nekakšna svetovna vlada v novi mednarodni ureditvi
S sinočnjim prihodom Gorbačova tudi glas o njegovih potrebah: 40 milijard dolarjev!*

LONDON — Ime ostaja tisto, ki je bilo določeno pred sedemnajstimi leti - »svetovni ekonomski vrh« - toda sporočili, ki ga je sedmerica velikih včeraj poslala v svet, po svojem političnem pomenu in dometu nima primerjave. George Bush, François Mitterrand, Helmut Kohl, Brian Mulroney, John Major, Tošiko Kaifu in Giulio Andreotti so zastavili svoj ugled za revitalizacijo Združenih narodov, ki naj bi postali nekaka svetovna vlada v novi ureditvi planeta. Iraku so naslovili slovesno sporočilo, da se bo njihov boj kot nadaljeval, če Saddam Husein ne bo v celoti izpolnil vse resolucije OZN, medtem ko so glede izraelsko-arabskega konflikta sprejeli enačbo mir za zasedena ozemlja. Od Izraela namreč zahtevajo, naj v zameno za prenehanje bojkota s strani arabskih držav ustavi nove naselitve na zasedenih ozemljih Cisjordanije in Gaze.

Sporočilo sedmerice svetu je vsebovano v dveh uradnih političnih dokumentih londonskega vrha, v »politični deklaraciji o okrepitvi mednarodnega reda« in v »deklaraciji o selitvi konvencionalnega orožja in o nerazširjanju jedrskega, biološkega in kemičnega

orožja«. Po mnenju večine opazovalcev gre za temeljni korak glede na dejstvo, da so o teh temah predstavniki sedmih sil doslej razpravljali le na bilateralni ravni ali na neformalnih skupinskih sestankih, vendar brez sprejetja kakršnihkoli uradnih dokumentov, ki bi sogovornike kakorkoli zavezovali.

Strnjeno in politična odločenost, ki je prišla na dan na londonskem vrhu, je očitno rezultat solidarnosti, ki je v mednarodni skupnosti dozorela spricho težav, s katerimi se je Zahod moral spopasti v zadnjih mesecih, začeni z Irakom. Pomenljiva je pri tem ugotovitev predsednika italijanske vlade Andreottija, da je bilo potrebno preprečiti disperzijo zaupanja, ki si ga je Organizacija združenih narodov pridobila med zalivsko krizo. Politična deklaracija je v celoti recepirala to bojazen: sedmerica se je obvezala, da se bo angažirala za revitalizacijo Združenih narodov, za njihovo okrepitev in večjo učinkovitost pri zaščiti človekovih pravic, obrambi miru in varnosti ter pri prepričevanju poten-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Polemike ob Carlijevih izjavah samo »nevihta v kozarcu vode«?

LONDON — Italijanski zakladni minister Guido Carli ne razume začudenja, ki ga je v Italiji izzvala njegova zahteva po dodatnih ukrepih, s katerimi bi kompenzirali zmanjšan priliv v italijansko državno blagajno. Komentar je iz Londona, kjer je Carli na ponedeljkovem zasedanju finančnih ministrov sedmerice poročal o italijanskem gospodarskem položaju in med drugim dejal, da majski vladni manever ne zadostuje za kritje zmanjšane priliva v državno blagajno, ki so ga povzročili recesijski problemi.

Carlijeva zahteva je včeraj v Rimu sprožila cel plaz reakcij, najdlje pa je nedvomno šel republikanski podpredsednik zbornice komisije za bilanco in zaklad Pellicano, ki je izjavil, da ministru ne preostane drugega, kot da odstopi. Poslanci so namreč prav včeraj začeli obravnavati triletni vladni ekonomsko-finančni program, ki je po

mnenju republikancev v nasprotju z najnovejšimi Carlijevimi ocenami in torej nima več nobene veljave. Podobna stališča so izrekle tudi vse opozicijske sile, medtem ko je proračunski minister Cirino Pomicino ocenil polemike kot »nevihto v kozarcu vode«. Carli je po njegovih besedah v Londonu samo potrdil namene vlade, ki ne namerava popuščati pri zastavljenih ciljih, a sprejema prožnost pri izbiri sredstev za njihovo uresničitev. Če torej majski manever ne bo zadostoval - je v bistvu potrdil Pomicino - ni nikjer zapisano, da vlada ne bi smela sprejeti dodatnih »korekcijskih« ukrepov, o katerih pa vsekakor ne bo mogoče odločati pred koncem meseca, ko bo znan obseg priliva od sedanjega davčnega odloka.

Pomicinjevo stališče je v celoti podprl tudi predsednik proračunske komisije Mario D'Acquisto.

Deklaracija sedmerice o sedanji krizi v Jugoslaviji

LONDON — Sedmerica je v deklaraciji o Jugoslaviji zapisala naslednje: »Jugoslovanski narodi morajo sami odločiti o svoji prihodnosti. Položaj v Jugoslaviji še naprej povzroča veliko zaskrbljenost. Vojaška sila in preliv krvi ne moreta prinesiti trajne rešitve in le ogrožata varnost na širšem območju. Zahtevamo ustavitve nasilja, trajno prekinitev ognja in vrnitev vojske v vojašnice. Vse strani pozivamo, naj se držijo odredb brionskega sporazuma. Pozdravljamo napore ES in njenih članic pri reševanju jugoslovanske krize, zato podpiramo tudi odločitev o odhodu opazovalcev ES v Jugoslavijo v okvirih mehanizma KVSE.

Storili bomo vse, kar je v naši moči, da bi skupaj z drugimi v mednarodni skupnosti ohranili in podprli proces dialoga in pogajanj v skladu z načeli, ki jih vsebujejo sklepni dokument iz Helsinkov in pariška listina o novi Evropi, zlasti glede spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin in pravico narodov do samoopredelitve, ki jo opredeljuje listina OZN v skladu z relevantnimi normami mednarodnega prava, tudi tistimi, ki zadevajo ozemeljsko celovitost držav. Normalizacija sedanjega položaja bo omogočila tudi naš prispevek k nujnemu izboljšanju gospodarskega položaja v državi.

Opazovalci Evropske skupnosti v Ljubljani

LJUBLJANA — Včeraj popoldne sta na vljudnostni obisk v Ljubljano pripotovala dva člana evropske opazovalne skupine iz Zagreba. Vodja skupine, ambasador Jo van der Valk, in uslužbenec zunanjega ministrstva Marko Hennis sta v enournem pogovoru z Lojzetom Peterletom, Dimitrijem Ruplom, Zvonetom Draganom, ki je predstavnik Republike Slovenije na sedežu opazovalne skupine v Zagrebu, in Božom Cerarjem, koordinatorjem dejavnosti skupine v Sloveniji, izmenjali poglede na vlogo misije ter se dogovorili o tehničnih podrobnostih lokalne misije v Sloveniji. Kot je dejal Jo van der Valk, je bil kratek obisk namenjen tudi temu, da se bolje spoznajo tisti, ki bodo skupaj delali.

Medtem so v Zagreb prileteli trije helikopterji nizozemskega vojaškega letalstva. Namenjeni so za prevoz opazovalcev Evropske skupnosti, pobarvani bodo z belo barvo in opremljeni z dobro vidnim znakom ES in z napisom »opazovalska misija ES« (dd).

Kje in kdaj bo naslednja seja ni znano, čeprav je Tupurkovski predlagal Ohrid Zaradi bojkota srbsko-črnogorske četverice seje zveznega predsedstva na Brionih ni bilo

BRIONI — Bojkot srbsko-črnogorske četverice (Jović, oba Kostića in Bajramović) članov jugoslovanskega predsedstva in odsotnost člana iz BiH Bogića Bogičevića je včeraj preprečil sejo na Brionih, kdaj pa naj bi ta seja bila za zdaj še ni znano, pa čeprav je Vasil Tupurkovski, član predsedstva iz Makedonije, predlagal, naj bi se vsi takoj preselili na Ohrid.

Ob dogovorjeni uri, 10.30 dopoldne, so bili včeraj na Brionih le predsednik predsedstva, SFRJ Mesic (na sliki), predstavnik Slovenije v tem zveznem organu Drnovšek, predsednik slovenskega predsedstva Kučan, predsednik Hrvaške Tudjman in predstavnik BiH Ganić, ki je na Brione prispel kot pooblaščen zastopnik bosanskega predsednika Izetbegovića. Popoldne je z vojaškim helikopterjem priletel še Tupurkovski, drugih pa na Brione ni bilo.

Očitno je, da izvolitev Mesića za predsednika po enoinpolmesečnem zavlačevanju ni deblokirala tega organa, ki tak kot je, bistveno ne more

posegati v dogajanje. Povsem jasno je tudi, da srbski loby s pomočjo vojaškega vrha precej trdno drži vajeti tega organa v svojih rokah in mu tak položaj, kot se je zdaj ustvaril, tudi odgovarja. Za šibke poskuse Mesića, da bi le obudil od mrtvih zvezno predsedstvo, pa postaja vse bolj jasno, da ne bodo obrodili sadov.

Zdaj bo zanimivo videti, kaj se bo zgodilo po 18. juliju, ko poteče ultimat zveznega predsedstva, da je treba demobilizirati vse vojaške formacije razen JA, in še posebej po 20. juliju, ko naj bi v skladu z zveznimi zakoni poslali na služenje vojaškega roka nove nabornike. Ob vsem tem pa je največje vprašanje tudi, kako bo zvezno predsedstvo zagotovilo spoštovanje izvajanja določil brionske deklaracije in pa kdaj se bodo končno le začela prava pogajanja, na katerih naj bi se dogovorili o vseh podrobnostih, ki naj bi privedla do končnega in predvsem miroljubnega razpleta krize na tem področju.

Tovornjaku popustile zavore: nemška šoferja ob življenje

Na vzporednici državne ceste 202 se je pripetila shrhljiva nesreča, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi
(Foto Magajna)

Temeljita prenova italijanske manjšinske organizacije v Sloveniji in na Hrvaškem

REKA — Italijanska unija je novo ime organizacije italijanske manjšine iz Slovenije in Hrvaške, ki je nasledila staro Unijo Italijanov iz Istre in Reke. Tako so se odločili predstavniki italijanske manjšine, ki so se včeraj na Reki zbrali na drugi Ustavodajni skupščini. Ob tej priložnosti so izglasovali novi statut, novo ime in zastavo organizacije. Zastava Italijanske unije bo italijanska zeleno-bela-rdeča trobojnica brez drugih znakov ali simbolov.

Zasedanje se je začelo s poročilom predsednika ustavodajne skupščine Antonia Bormeja. Govornik je med drugim poudaril, da si bodo člani italijanske manjšine prizadevali, da bi novonastala meja med Hrvaško in Slovenijo v čim manjši meri prizadela interese manjšine in ostalega prebivalstva. Italijanska unija si bo prizadevala, da bi bili Italijani na Hrvaškem in v Sloveniji deležni enakega tretmaja. To bi dosegli z medrepubliškimi dogovori v soglasju z italijansko diplomacijo. Predsednik izvršnega sveta organizacije Maurizio Tremul pa je v svojem poročilu poudaril, da italijanska manjšina potrebuje agilno in učinkovito organizacijo, ki bi znala dosledno in načelno uresničevati želje in zadostiti družbenim potrebam svojih članov. Udeležence včeraj-

šnje skupščine je med drugimi pozdravil tudi deželni predsednik SSk Terpin.

Tako se je praktično zaključila doba preosnove stare Unije italijanov iz Istre in Reke v novo organizacijo, ki se je začela to zimo z volitvami, ki se jih je udeležilo več kot 14 tisoč volilcev iz Istre, Reke in Kvarnerskih otokov. Marca so se v Pulju prvič sestali izvoljeni predstavniki in sklenili, da bodo popolnoma spremenili svojo manjšinsko organizacijo, tako da bi lahko bili kos popolnoma spremenjenim političnim in družbenim razmeram. Izvoljeni predstavniki so se v grobem delili v dve večji skupini: v tisto, verjetno številnejšo, ki vidi razvoj italijanske manjšine v tesnejšem sodelovanju z organizacijami istrskih beguncev v Italiji in v trdnejšem odnosu do oblasti v Sloveniji in na Hrvaškem. Druga struja pa vidi razvoj manjšine v integraciji z večinsko družbo in v dialektičnem odnosu z večinskimi oblastmi. Na tej osnovi pa naj bi ustanovili novo manjšinsko gospodarstvo, ki naj bi bilo podlaga za nadaljni samostojni razvoj manjšine. Idejni vodja prve skupine je Antonio Borme, najrazprezentativnejši član druge pa je Maurizio Tremul. Obe skupini sta se v Pulju dogovorili za nek modus vivendi in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Stopnjuje se ofenziva srbskih teroristov in Martičevih policistov proti Hrvatom

Spet nove žrtve na Hrvaškem

Pripadniki srbskih paravojaških oddelkov na območju Banije, kjer so tudi včeraj divjali srditi spopadi (Telefoto AP)

ZAGREB — Že nekaj dni prebivalstvo na kriznih območjih Hrvaške s strahom pričakuje mrak, saj ne mine noč, da se ne bi po vzhodni Slavoniji in Baniji čule eksplozije, noči parajo rafali, seznam žrtev pa se iz dneva v dan daljša.

V hrvaškem notranjem ministrstvu so tako sporočili, da je bil med včerajšnjimi spopadi med pripadniki notranjega ministrstva in teroristi ubit en hrvaški policist, devet pa jih je bilo ranjenih. Kasneje se je izvedelo, da je v Viduševcu pri Glini izgubil življenje tudi pripadnik hrvaške narodne garde. Doslej so sicer spopadi v različnih krajih Hrvaške terjali 36 žrtev med hrvaški policisti in pripadniki zbora narodne garde, 141 pa je bilo ranjenih. Iz informacije notranjega ministrstva ni razvidno, za katero obdobje veljajo ti podatki. V ponedeljek popoldne so teroristi najprej napadli policijsko postajo v Glini in njeno izpostavo v Kozibrodu, zvečer pa se policijsko postajo v Topuskem, v teh napadih pa je bilo ranjenih šest policistov. V Lipiku v občini Pakrac so teroristi napadli policijsko patroljo in ubili enega policista, dva pa ranili. Incidenti so se nadaljevali tudi ponoči in včeraj popoldne.

V zgodnjih jutranjih urah so s pehotnim orožjem, tudi s težkimi mitraljezi, streljali iz Borovega sela v smeri proti Borovemu naselju v Vukovaru. Na Borovo naselje je bilo izstreljenih tudi več granat. Samozvani sekretar notranjega ministrstva Krajine Milan Martić je včeraj dopoldne potrdil, da se je ponoči vnelo streljanje med prebivalci hrvaške vasi Lišani in hrvaškimi policisti na eni strani ter prebivalci vasi Dalmatinska Ostrica na drugi strani. Obe naselji sta v občini Benkovac. Načelnik policijske uprave v Sisku pa je dopoldne sporočil, da so hrvaški policisti in pripadniki zbo-

ra narodne garde zavrnili napade na policijske postaje v Kozibrodu, Dvoru na Uni, Glini in Topuskem. Območja okrog policijskih postaj v teh krajih zdaj nadzorujejo hrvaški policisti in trenutno preprečujejo teroristom nove akcije. V Sisku so tudi obvestili novinarje, da je del oklepnih enot jugoslovanske armade stal na območju Jabukovca v občini Petrinja, vojska pa se še vedno ni umaknila iz Gline. Tudi v samem Sisku sta ponoči odjeknili dve eksploziji. V Osijeku pa je sodnik Davor Krtić sprožil sodni postopek proti polkovniku Borislavu Ivanoviču, poveljniku krajevnega garnizije, pod obtožbo, da je »zagrešil vojni zločin proti civilnemu prebivalstvu«. Obtožnico so posredovali zveznemu javnemu tožilstvu in v vednost haškemu razsodišču.

Včeraj pa je prišlo do prvega težjega incidenta, v katerem so bili vpleteni tuji novinarji. Pri Dvoru na Uni so četniški teroristi preraševali vozilo britanske televizijske mreže WTN in pri tem težko ranili francoskega državljana po rodu iz Jugoslavije Ivana Stankoviča, lažje pa njegovega sopotnika Davida Salvageja. Obema so na pomoč priskočili snemalci nemške televizijske mreže ZDF. To je prvič, da nekdo strelja na vozilo, ki je imelo na vidnem mestu zapisano TV in PRESSE.

Minula noč pa ni minila brez eksplozij tudi na »nekriznih« območjih. V reškem naselju Srdoči sta ponoči hkrati odjeknili dve eksploziji, ki sta uničili dve trgovini nekega Srba. Eksplozija je odjeknila tudi pred vojašnico v Splitu, kjer so neznanci odvrgli peklenški stroj. Občasne eksplozije pa so skoraj pri vseh vojašnicah, ker klateški psi sprožijo mine, ki jih je postavila vojska.

»Revni« milijarderji utajili nad 30 tisoč milijard davkov

RIM — Italijanska državna blagajna bi morala že v kratkem vnovčiti precejšen ček. Gre za preko 33 tisoč milijard, ki jih bodo morali vplačati davčni utajevalci v obliki ugotovljenih višjih davkov in kazni zaradi neplačanih prispevkov. Podatke je včeraj posredoval finančni minister Rino Formica na tiskovni konferenci, nanašajo pa se na približno 670 tisoč opravljenih kontrol davčnih napovedi v obdobju od 1987 do 1989. Iz teh podatkov izhaja, da bi morali davkoplačevalci vplačati za 12.414 milijard več davka, temu pa je treba dodati še 20.798 milijard kazni zaradi davčne utaje.

Na top listi »revnih« milijarderjev je na vrhu trdno zasidran Turinčan Renzo Fosso, ki je leta 1984 »pozabil« prijavit približno 27 milijard dohodkov, za kar bo moral dodatno plačati še nekaj nad 17 milijard davka, temu pa bo dodana še ustreza kazen. Med velikimi utajevalci je na drugem mestu Neapeljčan Aldo Guadino, ki v letih 1982, 83, 84 in 85 ni prijavil za več kot 14 milijard Irpefa, takoj nato pa se je treba spet vrniti na industrializirani sever države, kjer je Milančan Francesco Capasso leta 1984 »pozabil« prijavit 11 milijard Irpefa in 1,6 milijarde Ilorja.

Na splošno je sever Italije med davčnimi utajevalci premočno zmagal nad jugom. Od 4. do 11. mesta so namreč na tej lestvici še štirje Turinčani, šest Milančanov in en prebi-

valec Bologne. Ti so državni blagajni ostali dolžni od 1,5 milijarde, kolikor ni prijavil Milančan Giovanni Felloni, ki zaključuje prvo enajsterico, do 10,54 milijarde, kolikor je na četrtem mestu utajil Turinčan Luigi Bonaventura.

Med desetstosiimi imeni davkoplačevalcev, ki so se ujele v mreže davčnih kontrol, so ob popolnoma neznanih (od včeraj to niso več) tudi precej znana imena. Tako lahko ob imenu neznanega odvetnika Marina Fabbrija preberemo, da je v davčni prijavi navedel, da ni imel nikakršnih dohodkov, ugotovili pa so, da je zaslužil 780 milijonov. Med znanimi imeni so na primer tudi novinar Enzo Biagi, ki pa je v letih od 1982 do 1985 ob ugotovljenem dohodku 380 milijonov prijavil 366 milijonov. Podobno, po vsej verjetnosti nenamerno pozabljenost so ugotovili pri pisatelju Luci Goldoniju, ki je prijavil 101 milijon dohodka, ugotovili pa so, da je zaslužil 102 milijona. Na spisku je tudi predsednik nogometnega kluba Bari Vincenzo Matarrese, ki pa je ob ugotovljenem dohodku 558 milijonov davčni upravi prijavil 553 milijonov.

Ob teh kršilcih pa je treba povedati, da je davčna uprava davkoplačevalcem, ki so vplačali preveč davka, dolžna približno 50 tisoč milijard preveč vplačanih davkov, temu pa je treba dodati še 9 tisoč milijard, ki jih mora država na ta znesek plačati za obresti.

Italijanski politiki v Ljubljani in Zagrebu

RIM — Sinoči je pod predstvom Piccolija odpotovala v Jugoslavijo zunanje-politična komisija italijanske zbornice, ki se bo v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu sestala z republiškimimi predsedniki, z zunanjimi ministri in s predstavniki republiških parlamentov. Misija naj bi se predvidoma končala v četrtek zvečer.

Italijanski parlamentarci skušajo tako dati svoj prispevek k miro-ljubnim naporom za premostitev sedanje krize. Kot je razvidno iz izjav socialdemokrata Carie, pa še vedno vztrajajo pri oceni, da bi bil razpad Jugoslavije »nesreča za Evropo in za demokracije težnje bivših držav realnega socializma«. Vseeno pa je Caria vsaj delno spre-

menil svoje dosedanje zadržanje, saj sedaj trdi, da bi konfederalna opcija lahko uskladila avtonomistične težnje narodov v Sloveniji in na Hrvaškem.

Danes pa bo v Zagreb prispel na povabilo Hrvaške socialistične stranke bivši beneški župan in sedanji evropski poslanec Nereo Laroni. V hrvaškem glavnem mestu bi se moral sestati s predsednikom zveznega predsedstva Mesicem in s hrvaškim predsednikom Tudjmanom. Laroni bo v Zagrebu ostal vse do 19. julija, tako da se bo lahko sestel z vidnimi predstavniki hrvaškega političnega življenja. Kasneje bo odpotoval v Rovinj, kjer se bo sestel s predstavniki italijanske manjšine.

RK pohvalno ocenil ravnanje slovenskih oblasti z ujetimi

LJUBLJANA — Član predsedstva Slovenije Dušan Plut se je včeraj sestel s predstavniki Mednarodnega komiteja Rdečega križa iz Ženeve in slovenskega RK Vincentom Lusserjem Meteosom Sušcem in Mirkom Jeleničem. V dveurnem pogovoru so gostje Pluta seznanili z njihovo dejavnostjo v Sloveniji ter vlogo in pomemom misije.

Predstavniki RK so se pohvalno izrazili o sodelovanju z vsemi vladinimi resorji, o delovnih pogojih in informacijah, ki jih dobivajo v Sloveniji. Enako pohvalno so se izrazili tudi o možnostih stikov z ranjenimi in ujetimi vojniki

in starešinami. Pozitivno so ocenili delo RK Slovenije v vojni in njihovo vztrajanje pri doslednem spoštovanju Ženevskih konvencij pri uporabi znaka RK.

Po oceni predstavnikov Mednarodnega komiteja RK in po opravljenih obiskih v zaporih in bolnišnicah pristojni organi Slovenije spoštujejo Ženevske konvencije, zato bodo predstavniki RK o dezinformacijah, ki jih na račun Slovenije po svetu širijo jugoslovanska diplomatska predstavništva, obvestili vodstvo Mednarodnega komiteja Rdečega križa in svojo misijo pri OZN v New Yorku. (STA)

Teritorialna obramba Slovenije ima svojega prvega generala

LJUBLJANA — Slovensko ministrstvo za informiranje je sporočilo, da je teritorialna obramba Slovenije dobila prvega generala. Obrambno ministrstvo je poslalo predsedstvu republike Slovenije predlog za izredno povišanje rezervnih častnikov. Na podlagi tega predloga so Janeza Slaparja rezervnega polkovnika povišali v čin rezervnega pehotnega generalmajorja. Dosedanji rezervni podpolkovniki Bogdan Beltram, Miran Bogataj, Albin Gutman in Vladimir Milošević pa so postali rezervni pehotni polkovniki. Povišali so tudi več drugih častnikov. Predlog o izrednih povišanjih je podpisal minister za obrambo Janez Janša 5. julija letos, odlok o povišanju pa je včeraj podpisal predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan. (dd)

Protest brniških delavcev predsedniku ZIS Markoviču

LJUBLJANA — Delavci Aerodroma Ljubljana so naslovili odprto pismo na predsednika zvezne vlade Anteja Markoviča. V pismu opozarjajo, da so doslej nestrpno pričakovali dovoljenje za normalno delo Aerodroma Ljubljana in sprejeli 3-člansko zvezno letalsko inspekcijo, dočakali pa niso nič, razen tega, da imajo vsak dan za okoli milijon di-

narjev izgube. Nadalje Markoviču sporočajo, da so morali zaradi težkega finančnega položaja skoraj 300 delavcev poslati na 6-mesečno čakanje. Opozorili so tudi na brniskoro deklaracijo in vprašali, ali bodo morali tudi pri odprtju Aerodroma Ljubljane čakati na ultimato, ki jih posreduje predsedstvu Jugoslavije. (dd)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Uspešen

cialnih agresorjev. Relansiranje OZN pa je v interesu sedmih sil tudi zaradi večje možnosti poseganja povsod tam, kjer se zastavljajo »humanitarni problemi«. V politični deklaraciji je rečeno, da morajo biti Združeni narodi sposobni nujnih akcij, za katere v preteklosti niso bili vedno pripravljeni.

O problemu Iraka je sedmerica spregovorila v obeh političnih dokumentih. V prvem je izrazila odločnost, da bo ohranila sankcije vse do tlej, dokler ne bodo vse resolucije OZN v celoti izvedene in dokler iraško ljudstvo in njegovi sosede ne bodo končno zaživel brez zastraševanja, represije ali agresije. V dokumentu o prodaji orožja pa je še posebej poudarjeno, da mora Irak v celoti spoštovati resolucijo Varnostnega sveta št. 687, ki vsebuje norme za uničenje, odstranitev ali onemogočenje vsega iraškega jedrskega, biološkega in kemičnega orožja in raketnega potenciala, sveda pod mednarodnim nadzorom. Ta deklaracija ima še poseben pomen

v trenutku, ko se ZDA - glede na Husseinovo trmoglavost - posvetujejo s svojimi zavezniki o možnosti novega vojaškega posega v Iraku.

Glede Bližnjega vzhoda je bilo še posebno veliko zadovoljstvo italijanskih predstavnikov na londonskem vrhu: sedmerica se je namreč uradno izrekla za rešitev, ki naj sloni na resolucijah Varnostnega sveta št. 242 in 338 in torej na načelu zamenjave zasedenih ozemelj za mir. Izrael je bil tako povabljen, naj prekine z novimi naselitvami na teh ozemljih, arabske države pa, naj ukinejo boj kot Izraela. Sedmerica je tudi v celoti podprla ameriški predlog za sklic mirovne konference o Bližnjem vzhodu, ki so jo vsi ocenili za bolj verjetno pot, ko se je sirski predsednik Asad že odzval na Bushevo vabilo. K temu naj dodamo, da je sinoči nepričakovano - in nepovabljen - prispel v London izraelski zunanji minister David Levi, katerega obisk je bil sicer napovedan za četrtek, po zaključku sumita. Srečati se je nameraval s šefom britanske diplomacije Hurdom, vse pa kaže, da bo še

prej uspel govoriti z ameriškim državnim sekretarjem Bakerjem.

Danes se bo v znameniti Lancaster House odigral še drugi del 17. vrha velikih, ki bo v pretežni meri posvečen ekonomskim vprašanjem, še posebej pa sovjetskemu klicu na pomoč. Pozno sinoči je v britansko prestolnico dopotoval tudi Mihail Gorbačov, še pred njim pa je za omizje »kluba bogatih« menda prišla natančnejša opredelitev njegovih potreb: če hoče svet preprečiti gospodarski zlom Sovjetske zveze, mora podpisati ček za 40 milijard dolarjev! Britanski večerniki so nemudoma zagnali vik in krik, rekoč, da Zahod ne bo igral ruske rulete. Nedvomno bo kaj podobnega, čeprav manj banalnega slišati tudi za mizo sedmerice, toda politični del sumita se je preveč spodbudno izteklo, da bi tvegali njegovo izvolitev zaradi vprašanj, ki zadevajo tako prozaično stvar, kakršna je denar...

● Temeljita

sta se enotno lotili zahtevne preosnove organizacije, kar so člani skupščine potrdili na včerajšnjem glasovanju.

Vse pa kaže, da je zdaj konec tega čudnega dvovladja med Tremulom in Bormejem, saj je slednji odločno prevzel vajeti organizacije v svoje roke. Tremul je bil namreč pri glasovanju za nekatere točke statuta večkrat preglasovan. Tako se je na primer zgodilo pri odločanju, kje naj bo novi sedež organizacije. Bormejevi pristaši so predlagali in dosegli, da bo sedež Italijanske unije na Reki, medtem ko se je Tremul zavzemal, da naj bi imela organizacija dva sedeža, enega v Sloveniji in drugega na Hrvaškem. Hujski »politični« poraz je Tremul doživel, ko je skupščina izglasovala člen 26. statuta, ki predvideva ustanovitev sedmih področnih komisij skupščine, ki bi delovno nekako pokrivala področja, s katerimi naj bi se ubadal izvršni svet organizacije. Očitno je, da s tem izvršni svet izgublja veliko manevrskega prostora, s čimer se bo verjetno povečala politična in izvršna moč predsednika skupščine. (w)

Andreotti v Londonu zastopa sloves o dolgotrajnosti italijanskih političnih moči... (Telefoto AP)

Predlog deželne odbora za porazdelitev sredstev za slovensko manjšino

Prednost ima delovanje ustanov

Glavne smernice in vsebino osnutka je v pogovoru z novinarji anticipiral svetovalec Bojan Brezigar

TRST - Deželni odbor je ob koncu prejšnjega tedna odobril zakonski osnutek, ki je izvršilno določilo za porazdelitev 24 milijard lir v treh letih, ki jih je za potrebe slovenske narodnostne skupnosti v Italiji nakazala država z zakonom za obmejna območja. Osnutek bo v teh dneh predložen deželnemu svetu, odbor pa naj bi si prizadeval, da bo odoben še pred poletnimi počitnicami, ko je deželni svet zaprt za daljše obdobje. Kaže, da je kriza v Jugoslaviji z agresijo jugoslovanske armade na Slovenijo znatno pospešila izdelavo tega zakonskega osnutka. O nameri odbora, da bi bil zakonski osnutek čimprej sprejet naj bi pričalo tudi dejstvo, da naj bi v tem primeru vloga poročevalca prevzel osebno predsednik deželne vlade Biasutti.

Glavne značilnosti osnutka je včeraj v pogovoru z novinarji anticipiral deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar, ki je poudaril pomen zakona za delovanje ustanov slovenske manjšine. Brezigar je izrazil zlasti zadovoljstvo ob dejstvu, da osnutek, ki ga je pripravil odbor, predvideva financiranje dvojezičnega vrtca v Špetru, ki je tudi izrecno imenovan v zakonu.

Zakonski osnutek včeraj dopoldne ni bil še predstavljen deželnemu svetu, ker so tehnični uradi dežele še oblikovali člen, ki tehnično ureja prenos sredstev od države na deželo in od te na ustanove. Ker gre za dvojni prenos, je formulacija bolj zahtevna kot običajno, vendar bi morala biti tudi ta težava rešena v najkrajšem času, da bo osnutek dan v razpravo 3. komisije in nato v deželni svet.

Po predlogu, ki ga je izdelal deželni odbor, naj bi manjšina soudeležena pri porazdelitvi sredstev. Oblikovana bo namreč posebna komisija, ki ji bo predsedoval predsednik deželnega sveta ali pa, po njegovem naročilu, odbornik za kulturo. Komisija bo ob predsedniku imela osem članov, od katerih naj bi štiri določile stranke, štiri pa organizacije civilne družbe.

Preden je izoblikoval svoj zakonski predlog, se je deželni odbor posvetoval s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti. Tudi na tej osnovi je izoblikoval osnutek, ki ima kot glavni cilj finansiranje delovanja ustanov manjšine, medtem ko je manjši odstotek namenjen naložbam zlasti v nepremičninske strukture. K temu rezultatu, za katerega se je opredelila manjšina, so znatno prispevali tudi socialisti, ki so se zavzeli, da bi bile uresničene težnje narodnostne skupnosti in da bi zakon zajel res ves teritorij, na katerem živijo Slovenci.

Tako odborov predlog upošteva še posebej potrebe Slovenskega stalnega gledališča, Glasbeno matično in Slovenski center za glasbeno vzgojo Emila Komela, Narodno in študijsko knjižnico, Raziskovalni inštitut Slori in Zavod za slovensko izobraževanje v Špetru. Ob teh ustanovah pa zakon namenja sredstva za delovanje godb, kulturnih društev in drugih organizacij. Delovanju ustanov sta po tem predlogu namenjeni približno dve tretjini razpoložljivih sredstev, medtem ko je tretjina namenjena naložbam.

Doslej je dežela iz lastnega proračuna namenjala manjšini (za ustanove, društva, itd) okoli dve milijar-

di lir. Ko je bil sprejet zakon za obmejna območja je nameravala nameniti manjšini samo sredstva, ki jih je predvidel državni zakon. Po tem predlogu pa naj bi dežela še vedno namenjala manjšini iz lastnega proračuna okoli milijardo lir na leto, eno milijardo pa naj bi absorbirala državna sredstva.

Svetovalec Brezigar je v pogovoru z novinarji izrazil precejšnje zadovoljstvo in je ocenil predlog deželne odbora kot precej uravnotežen. Pripomnil je, da bo najbrž treba tu pa tam kakšno postavko še prilagoditi resničnim potrebam, predvsem pa poudaril, da bo treba sedaj hitro delati, da bi bil zakon sprejet še pred počitnicami. Po njegovih besedah bo po tem predlogu za porazdelitev prispevkov za letošni poskrbel deželni odbor, da bi bila sredstva izplačana čimprej, s prihodnjim letom pa bo začela delovati posvetovalna komisija.

K oblikovanju osnutka so v precejšnji meri prispevali tudi socialisti, ki so se zavzeli zato, da bodo upoštene ustanove na celotnem narodnostno mešanem teritoriju in za to, da bi imelo prednost financiranje dejavnosti ustanov, ki so v sedanjem kriznem obdobju v veliki stiski.

Manj navdušen je bil svetovalec Demokratične stranke levice Miloš Budin, ki je dejal, da doslej uradno še ni videl odborovega predloga in lahko sodi le na osnovi neuradnih osnutkov, ki mu niso bili preveč všeč. Budin je bil tudi kritičen do zamude, s katero je deželni odbor pripravil predlog. Dodal je tudi, da si pridržuje pravico za dokončno oceno, ko bo videl dokončno besedilo odborovega predloga, »ki žal še ni bilo uradno predloženo« in bo lahko ocenil, ali so potrebni popravki.

Petovlje: Mingarelli kril »gladio« in ne fašiste

BENETKE — General Mingarelli, polkovnik Chirico in podčastnik Napoli naj bi potvrdili dokaze v okviru preiskave o atentatu v Petovljah, da bi prikrili obstoj »gladio«. Tako menijo beneški sodniki, ki so 6. maja letos na prizivnem procesu obsodili oba oficirja in podčastnika zaradi sodelovanja pri potvarjanju in uničevanju dokazov.

Atentatorji, ki so ubili tri karabinjerje, menijo sodniki, bi lahko bili dobili razstrelivo v skrivališčih tajne strukture »gladio«. Mingarelli in ostali oficirji naj zato ne bi hoteli ščiti morilcev, pač pa tajno strukturo »stay behind«, ki bi bila razkrita, če bi se izkazalo, da je razstrelivo prišlo iz njenih tajnih skladišč.

Dokazno gradivo naj ne bi bilo potrjeno takoj, pač pa po poskusu ugrabitve letala v Ronkah, v katerem je bil ubit neofašist Ivano Boccaccio. Tedaj naj bi odkrili, da so v Petovljah in pri atentatu upotrabili isto strelivo, kar bi lahko sodnikom omogočilo odkritje krivcev in njihovo morebitno povezavo z gladiom.

Resnični vodja vseh potvorb in iztiranja preiskave naj bi bil gen. Giovanni Battista Palumbo, ki je za časa atentata poveljeval diviziji Pastrengo in je bil član tajne lože P 2.

Izidi letošnje monitoraže Jadrana

TRST - V Juliju je opazovalnica za Jadransko morje, ki je bila ustanovljena v okviru skupnosti Alpe-Jadran opravila že spet monitoražo Jadrana. Raziskovalci iz Hrvaške, Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Veneta so analizirali vzorce vode, ki so jih vzeli v 85 določenih krajih, poleg tega pa so potapljači preiskali tudi morsko dno.

Po uradnem sporočilu so z julijskimi meritvami ugotovili, da je stopnja slatosti na površju nizka, temperatura pri površini pa je preseгла 23 stopinj. Globlje je stopnja slatosti bolj normalna. Pri površini so ugotovili manjšo količino hranilnih snovi, kot med prvim monitoriranjem. Kisika je dovolj, medtem ko je pri dnu pomanjkanje raztopljenega kisika. Kaže nadalje, da je končalo cvetenje fitoplanktona in cianobakterij, ki so jih ugotovili med prvo monitoražo.

V vodi so tudi opazili več sluzastih snovi v obliki niti, mrež in mren, ki so v večji količini v sredini Jadrana, v manjših količinah pa tudi ob periferiji. Dno severnega Jadrana je prekrilo s sluzasto gmo to temnorjave barve, kar duši nekatere organizme. V tej gmoti je koncentracija cianobakterij od sto-krat do tisočkrat večja kot v vodi.

Konec septembra srečanje slovenskih misijonarjev

LJUBLJANA — Po Svetovnem slovenskem kongresu, se v Medškofijskem misijonskem svetu v Ljubljani zavzeto pripravljajo na Vseslovenski misijonski kongres, ki ga organizirajo papeške misijonske družbe. Na temo "Krajevna Cerkev in misijoni" bo potekal od 21. do 29. septembra. Na slovenskem misijonskem kongresu želijo organizatorji predstaviti in kritično oceniti celotno misijonsko dejavnost in povabiti kristjane v Sloveniji, rojake v zamejstvu in po svetu, naj jo še naprej spremljajo in podpirajo ter se vanjo tudi dejavno vključujejo. Vse večje verske prireditve, ki že tradicionalno potekajo v jesenskem času v Sloveniji, naj bi letos dobile misijonsko vsebino in pomen (vsakoletno srečanje verne slovenske mladine v Stični, pastoralni tečaj, redovniški dan, itd.), pripravil pa bodo še druge manifestacije.

Mednje sodi znana blagoslovitev misijonskih avtomobilov v kongresnih dneh, združeno z evropskim srečanjem MIVE ter njene dejavnosti doma in po svetu, ki jo poznajo tudi slovenski rojaki v Italiji in Avstriji. Pripravljajo tudi veliko pregledno in dokumentirano misijonsko razstavo v Cankarjevem domu, misijonski simpozij na ljubljanski Teološki fakulteti, dan duhovnih in misijonskih poklicev, redovniški dan, posebno misijonsko igro, predavanja misijonarjev po Sloveniji, privlačen misijonski program za bolnike ter med vrsto spremljajočih kongresnih prireditev tudi misijonske večere v številnih slovenskih krajih in verjetno še v zamejstvu z željo, da bi misijonska misel združila čim več ljudi dobre volje in prijateljstva. Organizatorji si prizadevajo, da bi nekatere prireditve tudi na Tržaškem, Goriškem

in avstrijskem Koroškem. Tako bi v kongresnih dneh širši javnosti predstavili tudi misijonsko dejavnost Slovencev, ki živijo zunaj matične domovine.

Vseslovenski misijonski kongres 1991 v organizaciji papeških misijonskih dejavnosti za Slovenijo ter medškofijskega misijonskega sveta v Ljubljani, se bo začel v petek, 20. septembra z otvoritvijo misijonske razstave v Cankarjevem domu (odprta bo ves čas kongresa, pozneje pa naj bi jo za področje Primorske pripravili še v Sežani), ki jo organizirajo skupaj s Slovenskim etnografskim muzejem. Ob tej priložnosti bodo izdali dva kataloga: enega za zloženki in drugega obširnega, v katerem bo na 50 straneh v besedi in sliki prikazana vsa slovenska misijonska zgodovina od prvih začetkov do danes. Uradni začetek kongresa bo v soboto, 21. septembra v Stični, združen z romanjem mladih v najstarejšo samostansko naselbino na slovenskih tleh, ustanovljeno davnega 1135. leta. Po molitvenem bogoslužju v stiški baziliki, bo misijonarjem in udeležencem otvoritvene slovesnosti spregovoril tržaški pisatelj Alojz Rebula, pogovor na prostem z misijonarji in misijonskimi delavci pa bo vodila slovenska radijska TV napovedovalka Alenka Hoefler. Vsi, ki bodo ta dan gostje kongresa in stiških cistercijanov, bodo deležni tradicionalne misijonske jedi, riža s kruhom. V nedeljo, 22. septembra, se bo kongres nadaljeval po slovenskih župnijah.

V ponedeljek, 23. septembra, se bodo molitvi za misijone pridružili vsi Slovenci doma, v zamejstvu in v izseljenstvu, naslednji kongresni dan pa bo na-

menjen duhovnim in misijonskim poklicem. V sredo, 25. septembra, bo na Teološki fakulteti v Ljubljani redovniški dan, ki mu bo do petka, 27. septembra sledil dvodnevni misijonski simpozij z mednarodno udeležbo. O misijonih in aktualnih vprašanjih misijonske dejavnosti med Slovenci doma in po svetu, bodo na simpoziju govorili priznani slovenski teološki in drugi strokovnjaki. Drugi dan simpozija bo okroglo mizo z misijonarji vodil znani misijonski delavec in urednik Misijonskih obzorij, dr. Drago Oc-virk. Sledil bo sprejem gostov kongresa na ljubljanskem Magistratu, v večernih urah pa se bo začelo evropsko srečanje MIVE, ki se bo nadaljevalo v soboto, 28. septembra. Sicer pa bo evropsko srečanje MIVE namenjeno tudi manjšinam - v Ljubljani in Mariboru naj bi postavili misijonske šotore. Zadnji kongresni dan, 29. septembra, sicer ne bo sklepne osrednje prireditve, vendar ga bodo prireditelji povezali s tradicionalno Slomškovo nedeljo, med katero bodo v Mariboru odkrili spomenik velikemu Slovincu, škofu Antonu Martinu Slomšku.

Ob vseh vzporednih prireditvah, ki bodo potekale v kongresnih dneh v Sloveniji in v zamejstvu, organizatorji posebej poudarjajo, da bo Vseslovenski misijonski kongres ena najpomembnejših kongresnih manifestacij v Republiki Sloveniji v letošnjem letu. Glavno breme organizacijskih priprav sloni na lazaristu Jožetu Planinšku iz Ljubljane, ravnatelju slovenskih misijonov, ki je pred meseci na tem odgovornem položaju zamenjal preminulega msgr. Franca Mikuža, dolgoletnega narodnega voditelja misijonov v Sloveniji.

IVAN VIRNIK

Deželna CISL obiskala slovenske sindikate

KOPER - V petek, 12. julija se je delegacija sindikata CISL Furlanije-Juljske krajine, ki sta jo vodila deželni sekretar Vittorio Giustina in sekretar CISL iz Trsta Kakovic, srečala v Kopru s predsedstvom slovenske Konfederacije sindikatov 90, ki jo je vodil Boris Mazalin in predsedstvom Obalne sindikalne organizacije.

Namen srečanja je bila izmenjava mnenj o položaju v Jugoslaviji po potrditvi brionske deklaracije s strani slovenske skupščine. Sindikat CISL Furlanije-Juljske krajine je zagotovil neomajno solidarnost s postrtovalnim bojem za svobodo in neodvisnost, ki ga v teh mesecih bijeta slovenski narod in delavstvo, soočena s hudim poskusom agresije s strani zvezne vojske. Slovenski in italijanski sindikalni voditelji so se strinjali, da bodo nove politične in deželne oblike v Jugoslaviji možne le ob polnem spoštovanju načel svobode in samoodločbe narodov. Zatorej zavračajo vsak poskus napada ali nadvlade, ki bi se postavljala nad voljo narodov in suverenost svobodno izvoljenih parlamentov.

Predstavniki »Konfederacije sindikatov 90« so poudarili nujnost takojšnje rešitve institucionalnega vprašanja, da bi se lahko uspešno soočili z veliko nevarnostjo ekonomske in socialne krize, ki čedalje huje prizadeva Slovenijo. Obe strani sta se tudi strinjali, da je potrebno zagotoviti dialog in pozitivno sožitje na istrskem ozemlju, kjer živijo Slovenci, Italijani in Hrvati in druge narodnosti in je vko-reninjena večnacionalna resničnost.

Slovenski in italijanski sindikalni voditelji so se na koncu dogovorili za nadaljevanje stikov, ki naj bodo posevečeni še posebej vprašanjem tržišča dela, migraciji in delu čez mejo.

pismo uredništvu

Nesoglašanje z izjavo primorskih književnikov

Dne 6.7.91 nas je Združenje književnikov Primorske, pododbor DSP, presenetilo v Delu z "Izjavo o tragičnih dogodkih", v kateri so sledeče bistvene misli: »Odločno obsojamo nasilje in kličemo slovenskim in zveznim politikom, naj odgovorno in premišljeno pretehtajo nastali položaj in naj namesto orožja spregovorijo beseda. Nedopustno je, da se v civilizirani družbi in Evropi 2000 ponovno uveljavlja logika nasilja.«

Sprašujem se, ali je res mogoče, da stojijo primorski književniki za tako pomanjkljivo in dvomljivo izjavo ob dogodkih, ki so do temeljve ogrozili naš vsakdan in pretresli svet. Ne morem si misliti, da bi bili književniki poskušali s to svojo izjavo moralno izenačiti udar vojske in odpor slovenskega ljudstva, tudi če je izjava tako formulirana, da ni videti iz nje prav nobenega razlikovanja med obema vrstama nasilja. Predvsem pa ne morem razumeti, da niso našli v svoji izjavi ene same besedice sočutja in moralne ogorčenosti ob globokem ponižanju, ki mu je bila izpostavljena Slovenija. Vsi vemo, da je ubijanje grozljiva stvar, vendar, za božjo voljo, povejte nam, kaj naj bi slovenski miličnik in teritorialce ukrenila, ko so v noči po razglasitvi slovenske nedovisnosti iz kasarn prišli tanki, ki so pomendrali pred seboj vse, kar jim je prišlo pod gosenice. Ali naj bi jim kar predali mejne prehode, im povrh še ključke skupščine in Kučanova kabinetna zraven. Da nas za nekaj desetletij spet odrežejo od civiliziranega sveta ter nas gospodarsko in moralno zlomijo? Da izpeljejo novo pacifikacijo, ki ne bi pomenila samo smrti mlade demokracije, ampak tudi še česa mnogo hujšega? A je mogoče, da se primorski književniki ob vseh dogodkih zadnjih let in ob grozljivih dejstvih in odkritjih te zahrbtnen nenapovedane vojne ne zavedajo, za kaj je šlo? Kaj vse je bilo na kocki? Ob spopadih in groznjah okrog ustavnih

amandmajev že daljnega 1986. leta? Ob ponavljajočih se groznjah zaradi kontrarevolucije in napadov na JLA? Ob večletnem napadu vojaških in zveznih tožilstev na slovenske novinarje in urednike? Ob sramotno montiranem procesu proti četverici? Ob izjalovljenem mitingu in gospodarski blokadi? Ob brezpravnem in nezakazovanem ropanju slovenskega premoženja na tleh ostankov realsocializma? Ob očitnem in predrznem barantanju z našo zemljo (D. Čosič, Delbello)? Ob eskalaciji nasilja in brezpravnosti na Kosovu ter mejnih črtah s Hrvaško in Bosno? Ob večkratno dokumentiranih namelih ravnokar spodletele vojaške akcije "Okop", da likvidira slovensko demokracijo in obrne kolo zgodovine nazaj? In na koncu ob grozljivem javnem nastopu Adžića, ko nam je zaledenela kri ob spoznanju, da je lahko usoda ene države v rokah nekega generala?

Slovenija se v svojih poskusih, da bi se izvila iz objema jugoboljševizma, izčrpava v jalovem dogovarjanju že skoraj eno desetletje. Nič ne sme pri tem ni jemal resno in nas tudi še danes ne, tudi še potem, ko je s plebiscitom šlo proklete zares. V tem je vsa usodnost tega nesporazuma. Šli smo se dialog med hlapcem in gospodarjem, v katerem je slednji, po potrebi tudi s silo, prvemu določal meje dovoljenega. Enkrat je bilo vendarle treba presekati. In to smo storili na civiliziran in demokratičen način, ne da bi kogarkoli ogrozili, ali nad njim celo dvignili orožje. Udarila je druga stran in to minuto potem, ko se je izteklo slavje proglasitve slovenske neodvisnosti. Zato pravi Mikeln, predsednik pisateljskega mirovnega komiteja (Delo, 6.7.91) »in rečem vam z vso odgovornostjo, da pride čas, ko je svet narobe in je treba mir braniti z orožjem. Svoboda je sestavni del mira, neodvisnost je sestavni del mira. Nesvobodni ljudje ne morejo živeti v miru ne s svojimi sosedi, ne sami s seboj.« To so hkrati besede iz Deklaracije o miru in svobodi, ki jo je pripravil pisateljski mirovni komite in sprejel 50. Kongres PEN kluba v Luganu 1987. leta.

MILAN GREGORIČ

Solidarnostni odbor je na svoji redni seji v torek 16. t. m., pozitivno ocenil, potek nabiralne akcije na slovenskih denarnih zavodih v Trstu in Gorici. Kljub temu je odločil, da obnovi poziv vsem slovenskim rojakom in italijanskim sodržavljanom, naj prispevajo denarna sredstva v humanitarne namene s pologom na spodaj navedene tekoče račune. Kot znano je nabiralna akcija Pomoč Sloveniji '91 v teku tudi v videmski pokrajini, tekoči računi pa so bili odprti še v treh bankah deželnega značaja.

Konec prejšnjega tedna je imela dober odmev akcija zbiranja podpisov v mestnem središču. Mladi, ki so dali pobudo za to akcijo, bodo nadaljevali z zbiranjem podpisov na prireditvah, ki bodo potekale do konca tega tedna, nakar bodo predstavili javnosti rezultate njihove pobude.

Kot je bilo ugotovljeno na seji solidarnostnega odbora, bo priložnost za podporo samostojni Sloveniji, obenem pa za izpričanje slovenske prisotnosti v videmski pokrajini, petkova otvoritvena svečanost ob začetku Mittelfesta v Čedadu.

Prihodni teden, in sicer v torek in četrtek, bosta potekala na pobudo solidarnostnega odbora debatna večera v Bazovici in Nabrežini, na katerih bodo nastopili ugledni gostje iz Slovenije. To bo nedvomno priložnost, da se gostom postavljajo vprašanja oziroma da se jih seznani z gledanjem in tudi dvomi, ki jih je moč zaslediti med našimi ljudmi, ko je govor o zadnjih dogodkih v matični domovini.

Tekoči računi za nabiralno solidarnostno akcijo POMOČ SLOVENIJI '91 pri slovenskih denarnih zavodih v Italiji:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesič) — 65283-1

KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Navajamo še dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 42568/5

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1

BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja v jutranjih urah na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Po zapletu dogodkov v zvezi s statutom Občine Trst Solidarni z republiko Slovenijo a ne s tukajšnjo slovensko manjšino

Tržaški občinski svet se bo šele v drugi polovici septembra ukvarjal s statutom, seveda če ne bo prišlo prej do krize in do sklicanja predčasnihih upravnih volitev. Politična razhajanja med zavezniki se iz dneva v dan kopičijo in zaostrejujejo (PLI grozi, da bo v kratkem izstopila iz koalicije), kar nekateri povezujejo tudi s pripravami na morebitne jesenske parlamentarne volitve. V ta okvir najbrž sodi tudi ponedeljkova poteza novepečenega socialističnega svetovalca Chende, ki je z enim samim stavkom spravil na kolena Richettijev odbor in povzročil pravi politični potres z neprevidljivimi posledicami.

Če hočemo količkaj razumeti potek dogajanja se moramo ozreti nekoliko v preteklost in izhajati iz dejstva, da je osnutek statuta, ki je naletel na zeleno luč večine, popolnoma spregledal vprašanja slovenske manjšine ter v bistvu ukinil tudi že pridobljene pravice naše skupnosti. Odbor je nato pod pritiskom opozicije (predvsem SSK in DSL) vrt na nos pripravil dva popravka k svojem osnutku. Prvi priznava pravico do rabe slovenščine pri poslovanju branilca občanovih pravic, ki ga predvideva reforma javnih uprav, drugi pa se zavzema za »status quo« v rajonskih svetih, kjer je trenutno priznana pravica Slovincem, da lahko na sejah govorijo v materinem jeziku. Chenda, ki je rekel, da govori v imenu skupine PSI, je za ta dva popravka zahteval ločeno glasovanje in s tem dal svojo vedeti, da bodo svetovalci Craxijeve stranke glasovali po vesti ter da v bistvu ta dva amandmaja ne gre tolmačiti kot stališče celotnega odbora.

Poteza svetovalca Chende je dozorala na seji svetovalske skupine PSI, na kateri je prevladalo stališče senatorja Agnellija, češ da je treba za vsako odločitev v prid naši manjšini počakati na odobritev zaščitnega zakona, kar naj bi seveda veljalo tudi za statut Občine Trst. To piše tudi v uradnem sporočilu svetovalske skupine PSI, ki je mnenja, da je treba vprašanja slovenske manjšine nedvomno poglobiti, v pričakovanju državnega normativna pa je trenutno najbolj primerno, da se statut naslanja na obstoječo zakonodajo in to brez dodatnih poglobljanj. Gre za znano omejevalno stališče, ki je močno prisotno v širokih krogih KD in v ostalih vladnih strankah, kar se Agnellija tiče pa gre gotovo tudi in morda predvsem za skrb po ponovni obnovitvi volilnega zavezništva PSI-LpT, na osnovi katerega sta bila leta 1987 izvoljena v rimski parlament on in Camber. Prevladala je tako težnja po »dobrososedskih odnosih« s melonarskim gibanjem. S senatorjem Agnellijem je potegnili tudi Seghenejeva levica, proti takemu zadržanju pa so nastopili le tajnik Perelli ter odbornika Pittonijeva in D' Amore, ki pa so ostali v manjšini.

Svetovalec Slovenske skupnosti Aleš Lokar ocenjuje kot žalostno dejstvo, da je rdeča luč za odobritev statuta prišla prav iz vrst nekaterih predstavnikov PSI, »pri čemer pa je prepričan, da se za novincem Chendo skrivajo vidnejši voditelji stranke«. Nekateri vplivni mestni krogi si polnijo

usta s solidarnostjo Sloveniji (Lokar navaja kot primer nedavna stališča listarskega veljaka Cecovinija), tukaj pa nočejo priznavati niti prisotnosti slovenske manjšine. Ali ni to absurd ter veliko protislovje za mesto, ki se ima za evropsko, v resnici pa ni, nam je še povedal predstavnik SSK, ki bo vsekakor septembra s svojimi popravki nadaljeval politično borbo, da bomo Slovenci in slovenščina našli res mesto v občinskem statutu.

Svetovalka Demokratične stranke levice Anamarija Kalc pa je spričo ponedeljkovih dogodkov prišla do prepričanja, da vodilni tržaški politični razred ne odraža realnih hotenj ljudi, »ki si kljub vsemu želijo izhod iz tega vsakdanjega močvirja in stalnega tar-

nanja«. Tržaški občinski svet je po njenem mnenju iz dneva v dan vse bolj podoben »divji džungli«, v kateri vsakdo skrbi predvsem za svoj stolček in v tem okviru gleda predvsem na prihodnje volitve. Mimo politične ocene ponedeljkovih dogajanj, ki so seveda vredna obsodbe, pa je Kalčeva mnenja, da stranke v klasični obliki danes kot danes ne odražajo več realnih hotenj in pričakovanj ljudi, ki se zato od njih oddaljujejo. Vprašanje slovenske manjšine je znova dalo povod za politična obračunavanja, ki imajo povsem drugo naravo in v to so konec koncev prepričani tudi tisti, ki vse to demagoško izkoriščajo. Vse to pa jim očitno še vedno koristi, nam je povedala še Kalčeva, koliko bo vse to lahko še trajalo pa je drugi problem.

S. T.

Edoardo Godnik novi predsednik jusarskega odbora v Barkovljah

Novoizvoljeni odborniki Enotne jusarske liste v Barkovljah Giuseppe Breccelli, Edoardo Godnik, Vittorio Michelazzi in Demetrio Pertot so se pred kratkim sestali ter izvolili za predsednika Edoarda Godnika in tajnika Vittorija Michelazija. Na seji so med drugim analizirali delovanje prejšnjega mandata in ugotovili, da odnosi z Občino Trst niso bili dobri in plodni. K temu so bržkone botrovali politične in birokratske zapreke, ki niso dovolile, da bi odbor razpolagal s točno dokumentacijo zemljišč.

Novoizvoljeni odbor, piše v tiskovni noti, je tudi kritično ocenil pomanjkljivo delo koordinatorjev jusarskih odborov, ki niso nudili ustreznih pomoči v predvidenem času s potrebnim propagandnim materialom. Enotna lista v Barkovljah ne razpolaga z finančnimi sredstvi in zato je ekonomsko šibka. Čeprav je bila izvoljena, je bilo število glasov polovično od prejšnjih volitev. Novoizvoljeni odbor se je zavzel, da izpelje čim uspešnejše svoje delo in neresene probleme. Obenem se zahvaljuje vsem volilcem, ki so mu izkazali zaupanje in ogomili izvolitev.

V »kotičku odličnjakov« se danes predstavlja maturantka s strokovnega zavoda Jožef Stefan Zadoščenje ob uresničenju, čeprav tvegani izbiri

Katarina Cossutta

Tretji gost letošnjega »kotička odličnjakov« je Katarina Cossutta, ki je dosegla najvišjo oceno na strokovnem zavodu Jožef Stefan. Po opravljenem zlostonem izpitu je Katarina dosegla diplomato tehnika kemijskih industrij. Do lani je v prostem času vadila karate, največ pozornosti pa že vrsto let posveča skavtski dejavnosti.

Skoraj »obvezno« je vprašanje, s kakšnim srcem si sprejela tako visoko končno oceno?

Bila sem zelo vesela. Sicer sem očno prebrala dan pozneje na straneh Primorskega dnevnika, ker smo se s sošolci dogovorili, da gremo skupaj pogledat na šolsko oglasno desko šele dan po objavi! Delno sem si šestdesetico pričakovala oziroma prej sem upala nanjo: vseh pet let sem imela dober uspeh, ob koncu pa si nisem želela delati utvar, da ne bi bila razočarana.

Zakaj si pred petimi leti izbrala prav to šolo in s kakšnimi nameni?

Kemija mi je bila vedno všeč. Pravzaprav je na nižji srednji šoli nismo obravnavali. Ko pa smo v tretjem letu kot »mali« maturantje obiskali strokovni zavod in sem pobliže spoznala to šolo, sem se odločila, da se vpisem. Navdušilo me je predvsem delo v laboratoriju. Sicer so me nižješolski profesorji prepričevali, da bi rajši izbrala kako drugo višjo šolo, ki bi mi nudila »boljšo« izobrazbo in več možnosti za poznejšo uveljavitev. Jaz pa sem vztrajala pri svoji izbiri in mi je tudi dobro uspelo.

Ti je ta šola uresničila vsa pričakovanja?

Moram priznati, da se prve dni sploh nisem znašla. Navajena sem bila

na šolsko okolje na vasi. Kmalu pa sem to premostila in tudi s profesorji se je vzpostavil zelo dober odnos. Poleg znanstvenih pa smo na strokovnem zavodu zelo izčrpno obravnavali tudi literarne predmete. Glede na izbrano stroko je pomenilo učenje stalno odkrivanje nečesa novega, ob teoriji smo predvsem v zadnjem šolskem letu posvetili pozornost praktični uporabi znanja o kemiji.

Kako pa si zamišljaš svojo bodočnost?

Poskusila bom nadaljevati študij na univerzi, nisem se še odločila za fakulteto, prav gotovo pa bom izbrala tako, ki bo v zvezi s kemijo. Če pa mi univerza ne bo šla od rok, se bom zaposlila. Sicer mi mnogi pravijo, da sem izbrala šolo, ki v našem mestu ne odpira veliko možnosti za poklicno uveljavitev. Boljše bi bilo baje v Milanu. Že sedaj pa sem pripravljena odpotovati iz Trsta.

Kakšno mnenje si si ustvarila o šolskem sistemu?

Mislím, da je šola nasploh zastarela. Programi ne dopuščajo, da bi profesorji od njih odstopali za uvajanje osebnega pristopa ali aktualnejših novosti. Kemija je, denimo, vezana na precej zaostal ministrski program: to smo občutili predvsem v letošnjem šolskem

letu, ko smo se programa strogo držali, da bi naše znanje odgovarjalo znanju, ki ga zahteva zrelostni izpit. Mislim, da bi na maturi morali več ovrednotiti predstavljene referate. Delno se tudi strinjam s sošolcem Martinom Sošičem glede ustreznega dela mature. Znanje iz vseh predmetov pa bi res morali preverjati s svojimi profesorji, z zunanjimi člani komisije bi lahko prišlo do nesporazumov, predvsem glede »razsežnosti« obdelanega programa.

Kaj meniš o dogodkih v Sloveniji? Upam, da se bo vse najboljše razrešilo. Prepričana sem, da se bo Slovenija končno osamosvojila. Prejšnji teden sem tudi sodelovala pri zbiranju podpisov za solidarnost matični državi na pobudo zamejskih mladinskih organizacij. Odnos nekaterih Tržčanov me je res razočaral: saj je znano, da so naši someščani precej neobčutljivi do tega vprašanja. Tuji, turisti in tisti, ki niso bili iz Trsta, se so strinjali z našo pobudo. Nekateri Tržčani so se izogibali podpisa, češ da nimajo časa. Tudi odnos mlajših je precej omalovaževalen. Mnogi pa so spraševali, zakaj zbiramo podpise samo za podporo Sloveniji in ne tudi Hrvatski.

Zahvala RK Slovenije za Koncert za mir

Rdeči križ Slovenije in občinska organizacija RK iz Sežane sta se zahvalila prirediteljem četrtkovnega solidarnostnega koncerta za mir v Sloveniji v Nabrežini. Izkupiček koncerta je bil namreč namenjen Rdečemu križu Slovenije, in vsaka podpora samostojni in neodvisni Sloveniji, tej mladi državi, ki komaj stopa na samostojno pot, mnogo pomeni.

Rdeči križ Slovenije sse zahvaljuje tudi vsem udeležencem koncerta, predsedniku svetovnega slovenskega kongresa Bojanu Brezigarju in nastopajočim glasbenim skupinam z obeh strani meje, ki so dale koncertu za mir mednarodni pečat in pričarale prijetno glasbeno vzdušje med obiskovalci. (oks-)

Razgovor zapisala
DAMIANA OTA

Izvirna izkušnja otroškega središča v Sesljanu, kjer so se združili vsi zainteresirani dejavniki Starši so zelo pozitivno sprejeli predlog o animacijski dejavnosti

3. RAZVOJ

Vsak razvoj, zlasti v okviru javnih uprav, predpostavlja jasno načrtovanje in finančno kritje zarisane poti. V svojem načrtovanju se je občina, takoj po izvedbi natečaja, usmerila v dodatno izpopolnjevanje učnega kadra, kajti integracija dveh skupin vzgojiteljev v učinkovito in skladno celoto ni bila samoumevna ali avtomatična.

Ponovno je nastopila faza intenzivnega iskanja, preverjanja in upravnega dela. Vse je bilo odvisno od obsega zagotovljenih sredstev, zato je bilo treba preveriti vse možne vire za finansiranje nove dejavnosti. Načrti opremljeni s predračuni so romali na številne naslovov, od deželne uprave, Kraške gorske skupnosti, vse do Strassbourga in uradov Evropske Gospodarske Skupnosti. Odziv je bil precej pozitiven tudi s strani EGS in konkretno delo je lahko steklo.

V tej fazi načrtovanja je občina posvetila posebno pozornost slovenskemu področju predšolske vzgoje, zlasti že omenjenemu jezikovnemu problemu, ki je dobival vse bolj jasne obrise. Zahtevnost dela ni izhajala le zaradi slovenskih otrok, ki so pač imeli težave pri izražanju v materinščini, ampak predvsem zaradi vse bolj pogostih primerov otrok iz narodnostno mešanih zakonov, in končno, tudi zaradi družin, kjer sta oba starša bila italijanske narodnosti.

Dom za kulturo mladih v Sesljanu Center K. Štrekelj

Treba je bilo zavzeti določena teoretična stališča, kot na primer razčiščenje odnosa do uporabe in vloge narčja ter reševati vrsto organizacijskih težav, kot je pridobitev sodelovanja primernih mentorjev in oblikovanja osnovnih instrumentov za te dejavnosti. V ta namen je bila izvedena tudi strokovna raziskava o jezikovnih razmerah v občini.

Doba intenzivnega investiranja v učno osebo je trajala štiri šolska leta.

Pri njihovem izpopolnjevanju se je predvsem skrbelo za področje jezikovne didaktike (pri tem so sodelovale Vera Tuta in dve poverjenici IRRSAE, Sonja Sirk in Stanka Sosič). Na drugi ravni se je praktičnim napotkom in jezikovni strokovni podlagi dodalo tudi osnovno znanje iz psihologije, da bi vzgojiteljice pri svojem delu lahko razumevale tudi neverbalne oblike sporočanja preko otrokovega celovitega obnašanja in odzivanja (Alenka Re-

bula Tuta). V šolskih letih 1988/89 in 1989/90 se je permanentno izobraževanje učnega osebja nadaljevalo v sodelovanju z dvema izvedenkama iz Pedagoškega inštituta v Ljubljani.

Razvoj tega projekta je dovršil svojo prvo razvojno fazo ob otvoritvi prenovljenega šolskega poslopja osnovne šole K. Štrekelj v Sesljanu in v pripravi publikacije, ki je opisala opravljeno delo in prehojeno pot. Stavba je bila itak potrebna prenove, zato je bila leta 1986 zaprta in po precej dolgem zbiranju sredstev in trajanju del, je končno prišlo do njene otvoritve maja 1989. Sesljski vrtec je bil zato premeščen v Mavhinje, osnovna šola pa v Devin. Obe enoti sta bili številčno že prej na robu obstoja in sta tvegali za prptje. Z njuno premostitvijo sta bili okrepljeni drugi dve šolski enoti, sama stavba pa je dobila novo šolsko funkcijo, ki je pomenila obogatitev celotne šolske strukture na območju.

Prenovljena stavba v Sesljanu je bila zamišljena kot center vsega animacijskega delovanja, ki je zrasel iz vsebinske obogatitve otroških vrtcev. Središče je bilo primerno opremljeno za manjše prireditve in za uporabo raznih vizuelnih sredstev, posebej je bila še opremljena kompiuterska učilnica.

Razpolaganje s primerno opremljenim sedežem delovanja je privedlo občino do usmeritve, da se vse popoldanske animacijske dejavnosti za slo-

venske vrtce osredotoči v te prostore, kamor naj bi šolabusi vozili otroke iz njihovih matičnih vrtcev takoj po kosilu. Od tam bi pozneje starši lahko odpeljali otroke domov. Italijanski predšolski otroci so dobili sorodno središče v Devinu.

Šolsko leto 1989/90 je bilo zato izpeljano po načrtu tako, da so se vse popoldanske dejavnosti odvijale v omenjenih dveh središčih. Ta preureditev pa je razmeroma kmalu pokazala, da povzroča določeno negotovost med starši. Soočanje z njimi je občini pokazalo, da je spet prišlo na dan stališče, ki nasprotuje vsakemu odteovanju otrok od njihovega domačega okolja. Zato, da bi bila stališča in mnenja povsem jasna, je bila ob koncu leta izvedena anketa med starši. Rezultat te ankete in drugih stikov je bila ugotovitev, da starši niso proti animacijski dejavnosti, ampak obratno, želijo so, da se te dejavnosti vršijo v matičnih vrtcih; v dveh organiziranih središčih (v Sesljanu za Slovence in v Devinu za Italijane), pa naj se razvije posebna dejavnost, ki naj ima jasno definirano vsebino. Zanj se je uveljavil izraz »laboratorijska dejavnost«. Starši sami so predlagali področja, ki so ostala v glavnem znotraj že utečenih dejavnosti, kot so glasba, motorika in jezikovna dejavnost.

(Se nadaljuje)
PAVEL ŠTRANJ

Po sprejetju dekreta, ki omejuje ugodnosti tržaškega pristanišča

Novi roki za plačilo carine burijo tržaške politične sile

Novi roki za plačevanje carinskih pristojbin v italijanskih pristaniščih in povečanje obrestne stopnje za kredite za carino burijo tržaške in deželne politične sile. Že včeraj smo pisali o ostrem protestu poslanca Demokratične stranke levice Willerja Bordona proti dekretu, ki bo občutno oškodoval tržaško pristanišče. Za njim sta se po vrsti oglasila predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti in drugi tržaški poslanec Sergio Coloni (KD).

Za boljše razumevanje dokaj zapletene zadeve, bo verjetno najboljše obnoviti nekaj temeljnih dejstev.

Tržaško pristanišče je že od daljnega 1906. leta lahko računalo na določene carinske ugodnosti. Med te spada tudi šestmesečni rok za plačevanje carine. V drugih italijanskih pristaniščih so morali trgovski operaterji doslej poravnati carinske pristojbine v roku 30 dni. Prav zaradi te nemajhne časovne razlike (možnost plačevanja carine pet mesecev kasneje kot v drugih italijanskih pristaniščih) je bilo tržaško pristanišče vabljivo za trgovske operaterje, in se je s tem privilegijem tudi bogato okoristilo.

Vse to je trajalo do maja letos, ko je minister Formica predstavil vladni dekret, ki je med drugim predvideval skrajšanje roka za plačevanje carinskih pristojbin z dotedanjih 30 dni na samih sedem. Domala vsi predstavniki italijanskih pristanišč (razen Trsta) so dvignili svoj glas proti temu določilu in s svojim protestnim vpitjem tudi dosegli svoje: vlada se je odrekla skrajšanju časovnega roka za plačevanje carinskih pristojbin, še več, celo podaljšala ga je od 30 na 90 dni!

S tem je vlada dejansko oškodovala tržaško pristanišče, saj bo plačevanje carinskih pristojbin v drugih pristaniščih v roku treh mesecev odtegnilo tržaški luki precej poslov. Vlada pa je zadal Trstu v tej »carinski aferi« še drugi nizki udarec: operaterji v tržaškem pristanišču so plačevali doslej za kredite za carino le 6-odstotne obresti, v drugih pristaniščih pa so bile obresti 12-odstotne. Vlada je te obresti z dekretom poenotila na 10,25 odstotka ter s tem dejansko »ukinila« drugi privilegij tržaške luke.

Po objavi vladnega dekreta je več deželnih svetovalcev (Gambassini, Blasig, Bratina, P. Padovan, Tomat, Lusa, Budin in Poli) naslovilo na predsednika deželnega odbora vprašanja o vsej zadevi, da bi izvedeli za mnenje deželne vlade. Dan po tiskovni konferenci Willerja Bordona jim je predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti na včerajšnji seji deželnega sveta odgovoril.

Predsednik Biasutti je uvodoma obrazložil, da je počakal na odobritev vladnega dekreta, in se šele nato, ko so bile znane njegova točna določila, odločil za odgovor. Povedal je, da so se v Trstu že precej časa širili glasovi o omejevanju ugodnosti za tržaško luko, ti glasovi pa so bili z odobritvijo amandmaja k vladnemu dekretu tudi potrjeni. Omenil je nato »tehnično« plat dekreta, ki je omejil ugodnosti tržaškega pristanišča. Te ugodnosti je svojčas sprejela tudi evropska gospodarska skupnost.

V nadaljevanju svojega odgovora je Biasutti omenil, da so bile pobude v obrambo tržaškega pristanišča zelo in-

tenzivne na vseh nivojih: v parlamentu, na krajevni ravni, pa tudi deželni odbor je po njegovem mnenju opravil svoje. Posegel je pri predsedstvu vlade in pri samem ministru Formici. Deželni možje so sogovornikom predložili predvsem mednarodni značaj tržaškega pristanišča in posebno vlogo, ki jo lahko Trst odigra v spremenjeni politični situaciji v srednji in vzhodni Evropi.

Biasutti je poudaril, da je dekret dejansko prizadel tržaško pristanišče. Oškodoval ga je, ne da bi se s tem okoristile druge italijanske luke. Omejil bo promet v tržaški luki, od tega pa bodo imela največ koristi tuja pristanišča.

Ob koncu je predsednik deželnega sveta omenil, da je prvotni vladni dekret upošteval prednosti tržaškega pristanišča, poseg političnih predstavnikov, ki so »povezani« z interesi drugih italijanskih luk, pa ga je v tej točki povsem sprevrgel. Vladna večina ni enotno zavrnila teh popravkov, in tako se je lahko dogodilo, da so šle ugodnosti tržaškega pristanišča po gobe...

Listar Gambassini je poudaril, da je vladna izbira protizakonita, saj znaša rok za plačevanje carinskih pristojbin po normah evropske gospodarske skupnosti 30 dni (in ne 90). Socialist Blasig se je zavzel za celovito »deželno pristaniščno politiko«. Perla Lusa (DSL) je podčrtala nedoslednost italijanske vlade: najprej je v dekretu skrajšala rok za plačevanje carinskih pristojbin s 30 na 7 dni, zatem pa je privolila v podaljšanje roka na 90 dni ter. S tem je dejansko oškodovala samo državo.

Gre v glavnem za pristojbine in izplačila INPS Obvestilo članom SDGZ o raznih zapadlostih

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča člane, da je ustanova INPS v tem obdobju poslala obrtnikom in trgovcem dodatno že izpolnjeno poštno položnico za plačilo socialnih prispevkov za leto 1991. Gre za položnico, ki ni bila napovedana in je prav zaradi tega povzročila določeno zmedo.

Kot je znano, pošilja INPS položnice za fiksne zneske, ki jih je treba plačati v štirih obrokih in sicer 25. januarja, 25. aprila, 25. julija in 25. oktobra. Ob teh sta še dve položnici roza barve, ki se tičeta t. i. davka na zdravje in za kateri rok za plačilo zapade 25. julija ter 25. oktobra ter položnici rumene barve za pokojninski prispevek, ki jih je treba plačati do 20. julija in do 20. oktobra.

Kot že rečeno, se je tem osmim položnicam zdaj nenapovedano pridružila še deveta, ki je že izpolnjena za znesek 38.500 lir za vsako zavarovano osebo. Znesek odgovarja povišku v višini 1 odst. pokojninskega prispevka, ki je stopil v veljavo 1. aprila 1991 in se tiče 2. tromesečja 1991. Novo, 10. položnico za 3. in 4. tromesečje, bo INPS še dostavil.

Dolinska občinska uprava sporoča, da bo danes, 17.7. prekinjena dobava vode v Gročani, Pesku in Dragi od 10. do 11.30 zaradi rednega vzdrževanja vodovodnega omrežja.

Nobenih težav ne bodo imeli oni, ki so prijavili manjši dohodek od nižje obdavčljive mere 15.389.384 lir in bodo plačali le znesek, ki je označen na dodatni poštni položnici ustanove INPS. Ostali bodo zneske samoprispevkov, ki jih plačamo z rumenimi položnicami, znižali za skupno 115.495 lir, to se pravi 57.750 lir za vsaki obrok. Kdor je 1. obrok že plačal, bo seveda celotni znesek odštel od 2. obroka, ki ga je treba poravnati do 20. oktobra.

Za katerokoli informacijo sta na razpolago tajništvo SDGZ (Ul. Cicerone, št. 8, tel. 362949/362925) in Patronat INAC (Ul. Cicerone, št. 8/b tel. 360324/362901).

† Zapustil nas je naš dragi

Giacomo Gerdina

Pogreb bo jutri, 18. julija, ob 11. uri iz kapelice na glavnem pokopališču pri sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo vnuk Franko z ženo Nevio ter pravnukinji Karin in Irina.

Trst, 17. julija 1991

† Zapustil nas je naš predragi nono, brat in tast

Danilo Schmidt

Pogreb bo jutri, 18. julija, ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo snaha Snežka, vnukinji Sara in Petra, ter sestra Danica z družino.

Trst, 17. julija 1991

Za vedno nas je zapustil naš dragi

Frančko Cossutta

(Cesarjev)

Žalujoči: soproga Egle, sin Ennio in sestra Justina ter ostalo sorodstvo.

Pogreb bo danes, 17. julija, ob 10.45 v Križu.

Križ, 17. julija 1991

Ob 25. obletnici smrti nepozabnega

Maksa Pečarja

se ga z ljubeznijo spominjajo žena Pierina, sin Fabio in hči Majda z družinami.

Lonjer, Trst, 17. julija 1991

Sporočamo, da bo pogreb pokojnega

Joška Grilanca

jutri, četrtek, 18. julija, ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v zgošniško cerkev

SVOJCI

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega

Bogomila Rodelle

SVOJCI

Trst, 17. julija 1991

Težkemu tovornjaku popustile zavore: dva nemška šoferja ob življenje Srhljiva nesreča nad Montebellom

Od kabine je ostal le kup pločevine. Desno zgoraj šofer Detlef Margenfeld

Prizorišče na vzporednici državne ceste 202 nad Montebellom je bilo včeraj po 18.30 tako, da bi človek prej pomislil na zračni vrtnec kot na posledice prometne nesreče. Na 70-80 metrov dolgem odseku ob avtomobilskem odpadu Marselli je bila posevno čez cesto zagozdena 12 metrov dolga prikolica, prevrnjena na boku, v njej pa je v strahu mukalo 30 bikov. Za prikolico je ležalo truplo 34-letnega nemškega šoferja Detlefa Margenfelda, kakih 25 metrov stran kup skrotovine pločevine, ki je le še spominjala na kabino ogromnega tovornjaka, pred njim pa mlaka krvi. Tam je na cesti obležal drugi šofer, 72-letni Johannes Kornhof. Bolničarji Rdečega križa so ga še živga odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer pa je ob 20.30 izdihnil.

Pogled je šel še kakih dvajset metrov naprej, kjer je sredi ceste običajni alfa romeo 164 40-letnega podjetnika Paola Sadoca, ki se je čudežno izmazal brez poškodb. Povsod na cesti so ležali razpršeni kosi pločevine, kolesa, tu samovoznica, tam copata, zobna ščetka, zemljevidi, dokumenti, nafta, ki se je razlila iz rezervoarja, predvsem pa živinsko govno. Ko so gasilci s hidravličnimi škarkami razrezali streho prevrnjene prikolice, je kaos postal naravnost nepopisen: bike so le s težavo vlekli iz železne ječe, ko pa so končno stopili na štiri noge, so se iz strahu začeli poganjati na vse strani, tako da je postalo nevarno tudi za gasilce. Situacija se je nekoliko pomirila, ko so na kraj prišli uslužbenci miljske klavnice, pa živinozdravnik Leo Kralj, ki je vodil reševanje živali. Nekateri so bile tako zagozdene v tesnem prostoru in prepletene ena z drugo, da jih kar ni bilo mogoče izvleči skozi streho. Dva bika so vsekakor morali ubiti.

Nesreča bi lahko imela še hujše posledice, kajti za prvim nemškim tirom

sta peljala še dva. Vsi so bili iz Nemčije, iz mesta Demmin v Pomeraniji. Če ne bi pravočasno ugleдали, kaj se dogaja, in ustrezno ukrepali, bi nastal pravi pokol. Toda kako je sploh prišlo do nesreče? To je kot pri puzzleju skušalo ugotavljati, vsak na svojem predelu ceste, okrog 10 karabinjerjev s komandantom Antoninijem na čelu in osem mestnih redarjev. Uradne verzije seveda še ni, toda objektivna analiza dinamike in pričevanje Paola Sadoca sta že dovolj.

Prva ugotovitev je, da je tir zapeljal po strmi cesti, ki pelje proti Čarboli, kljub znaku, ki težkim tovornjakom to prepoveduje. Moral bi nadaljevati pot po državni cesti 202, a je zapeljal na spodnjo. Zakaj je to storil, je seveda

uganka, ki ne bo nikoli rešena. Morda je znak spregledal, morda pa je zavestno zapeljal po krajšnici. Toda prevozil je le nekaj desetnih metrov, ko so mu zavore, zaradi strmine in težkega tovora, popolnoma popustile. Pri avtoodpadu Marselli je šofer (ne ve se, kateri od pokojnih je bil za volanom) zapeljal na desno, kjer je upal, da ga bo zid zaustavil. Toda ni se zgodilo tako. Kabina se je verjetno vpela v kakšno oviro in postala neke vrste vzmeti: odtrgalo jo je od prikolice in zavrtelo na streho, prikolica se je obrnila na bok in nato dobesedno rila po asfaltu kakih 50 metrov navzdol. Tu se je ponovno zavrtela in obtičala na cesti počez. Oba šoferja je vrglo iz kabine: prvi je obležal le en meter od nje, dru-

Avto Paola Sadoca, ki je le za las ušel smrti

Bike so z veliko težavo izvlekli iz prevrnjene prikolice

Prijetno počutje otrok v poletnem centru v Dolini

Naši otroci preživljajo počitnice v raznih poletnih centrih, ali na letovanjih. O poletnem centru v Dijaškem domu v Trstu smo že poročali, prihodnji teden bomo spremljali življenje v poletnem centru v Nabrežini. Tokrat je naš zapis namenjen poletnemu centru v Dolini.

Odvija se v občinskem vrtcu v Dolini tako, kot je to v navadi ob tem času že od leta 1984 dalje. Vodja tokratnega centra je Lučka Križmančič, z njo pa sodelujejo animatorke in spremljevalke Tiziana, Milena, Barbara, Suzana, Elda in Danica. Za hrano skrbijo v centru Vanda, Adriana in Gina, za snago pa Silva, medtem ko Vojteh pridno vozi s šolabusom otroke na razne izlete in na kopanje.

»V poletnem centru imamo 54 otrok, med njimi je letos veliko najmlajših in sicer kar 23; 13 jih je opravilo prvi razred osnovne šole, ostali so večji. Tolikšno število majhnih otrok nam nalaže seveda več dela in skrbi, vendar smo zadovoljni, ker se vsi v centru dobro počutijo, radi prihajajo k nam in odhajajo popoldne domov veseli, da so skupno preživeli dan.«

Do sedaj so imeli udeleženci centra večinoma lepo vreme, zato se večji otroci vsak dan vozijo na kopanje v Milje, dvakrat na teden pa gredo na kopanje na Tanki rtič (Punta sottile). Otroci so radi v vodi, radi plavajo in se tudi sicer ob morju dobro počutijo.

Majhni otroci ostajajo v centru, kjer imajo na razpolago dva bazena, v katerih se prav tako igrajo in kopajo. Vsem so na vrtu otroškega vrtca na razpolago še gugalnice, tobogan, poletni center pa je nabavil še vrsto igrarč za na prostem.

»Naj povemo, da sodelujemo tudi na festivalu Teatro ragazzi v Miljah, kjer skupno s poletnim centrom iz Milj izdelujemo velik mural na osnovni šoli De Amicis v Miljah. Tema murala so junaki iz raznih pravljic. Otroci radi rišejo in barvajo in jim je to delo v veliko veselje.«

Tudi sicer so si otroci že ogledali nekaj predstav na omenjenem festivalu: lutkovno predstavo pri cerkvi Sv.

Franciška "Pulcinella" in predstavo "Dodici", ki jo je pripravila gledališka skupina iz Firenc.

»Opravili smo tudi vrsto krajših izletov v našo okolico. Tako smo obiskali Kraško mlekarico, Perčidol, park Globojner. Na programu pa imamo še ogled botaničnega vrta Carsiana, jame v Briščiških, tržaškega Akvarija, železniškega muzeja na postaji Sv. Andreja in čebelnjaka v Gročani. Ker nas bodo obiskali tudi otroci iz poletnega centra v Dijaškem domu, si bomo skupaj ogledali združni hlev na Dolgi kroni. V programu pa imamo še celodnevni izlet v Lignano in Oglej.«

Nekaj časa so si animatorke pustile še prostega, v slučaju, da bi se vreme poslabšalo in bi se lotili drugih dejavnosti v zaprtih prostorih - v tem primeru v vrtcu v Boljuncu.

Tudi naše gledališče je obljubilo centru ogled otroške predstave, vendar je prišlo do obolelosti v ansamblu in sedaj ni gotovo, če bo do tega gostovanja prišlo.

»Pohvaliti moramo dolinsko občinsko upravo, ki daje na razpolago centru prostore vrtca, kot tudi svoj šolabus, ki ne vozi otrok le na izlete, temveč jih jutraj pripelje in popoldne tudi odpelje na domove.«

Tudi s hrano, ki je pestra in dobro pripravljena, so otroci zadovoljni. Ko pridejo v center dobijo malico, nato kosilo in še popoldansko malico; na kopanje pa vzamejo s seboj čaj in sadje.

»25. julija se bo center zaključil. Za to priložnost bomo organizirali športni dan z raznimi športnimi srečanji in igrami. Upamo in želimo, da se bomo od naših tokratnih varovancev poslovlili v kar najbolj veseljem in prijetnem razpoloženju zadovoljni, da smo skupaj preživeli tri tedne in v tem času obogatili poznavanje naših krajev in drugih zanimivosti ter se še nakopali in naigrali. Pa še mamice bodo zadovoljne, ko bodo ugotovile, kako so njihovi malčki postali samostojni.«

Neva Lukeš

V Miljah večer irskih plesov s skupino Belfast Set Dancers

V Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija je bilo v ponedeljek zvečer in sinoči nadpovprečno živahno, zaslugo za to pa je imela skupina mladih Ircev, ki je tam vodila krajši seminar irskih ljudskih plesov. Skoraj trideset mladih in manj mladih tržačanov se je odzvalo vabilu organizatorjev in je na dvorišču Ljudskega doma navdušeno poskakovalo ob motivih živahnih gig. Belfast Set Dancers bodo »uradno« nastopili nocoj ob 21.30 na Trgu Marconi v Miljah kot gostje tržaškega Folk Country Cluba Robin Hood, združge Bonaventura in gledališča Miela. (Če bo vreme kaj nagajalo, bo nastop v gledališču Miela.) V naslednjih desetih dneh čaka irsko skupino še vrsta nastopov v raznih furlanskih krajih. Posnetek Davorina Križmančiča predstavlja utripek s ponedeljkovega »spoznavnega« večera irskih plesov

prispevki

Družina Mrzek daruje 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Loredana in Mario darujeta 40.000 lir za nov sedež Skupnosti družina Opčine. V isti namen daruje družina Vernari 15.000 lir.

Družina Greco daruje 150.000 lir. V spomin na pok. Pepija Gorkiča daruje žena Tončka 100.000 lir za PZ Vesela pomlad in 100.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Opčinah.

V spomin na drago Emo Čebon-Carli daruje družina Kralj (Opčine) 20.000 lir za Godbo na pihala V. Parma (Trebče), 20.000 lir za SKD Primorec (Trebče) in 20.000 lir za cerkev v Trebčah.

V spomin na predrago Savino Remec darujeta Olga in Živko 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Pepija Gorkiča daruje Miran Hrovatin 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Opčinah.

V spomin na pok. Pepko Hrovatin in Josipa Gorkiča daruje Mario Danev 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka, 20.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah in 20.000 lir za CPZ sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na pok. Milota in Emu darujeta Marija in Silvan Žagar 30.000 lir za godbo V. Parma.

V spomin na pok. Milota in Emu daruje Nerina, Genija in Bruno 30.000 lir za Godbo V. Parma in 30.000 lir za SKD Primorec.

V spomin na Justa Hrvatiča darujejo družine Hrvatič 150.000 lir za SKD Slavce.

V spomin na Justa Hrvatiča darujeta družini Palčič in Kuret 25.000 lir za SKD Slavce.

V spomin na kolegico in prijateljico Justo Jurkič - Petkovšek daruje družina Sternad 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Udeleženci 3. srečanja Malalanov na Opčinah so zbrali 117.500 lir za popravilo osrednjega spomenika NOB na Opčinah.

V počastitev spomina drage učiteljice Justine Petkovšek darujejo njeni bivši učenci Mariza, Nada, Massimiliano in Pavel 60.000 lir za osnš. F. Milčinski na Katinari.

Ob obletnici smrti mame Palmire se je spominja Lidija Kalc in daruje 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

izleti

Bi si rad ogledal lepote Montecarla in Barcelone? SKD Vigred te vabi na veselo potovanje od 16. do 21. avgusta. Za vpisovanje telefoniraj od 19. do 21. ure na štev. 040/200150 do 20. julija.

Podružnica SPDT Zlata Krona — Mačkolje organizira v nedeljo, 21. t.m. pohod na Kreto-Grauzario. Odhod z osebnimi avtomobili. Zbirališče pri gostilni Tul ob 6. uri. Informacije tel. 232493.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ruzante

MOSCHETA

Režija BORIS KOBAL

PREDSTAVE NA PROSTEM

danes, 17. julija, ob 21. uri PROSEK — Kulturni dom
v četrtek, 18. julija ob 21. uri KRIŽ — Ljudski dom
v petek, 19. julija, ob 21. uri BARKOVLJE — Kulturno društvo
v soboto, 20. julija, ob 21. uri PADRIČE — Gozdna zadruga

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Festival Operete
Jutri ob 20.30 osma ponovitev operete BOCCACCIO. Dirigent Alfred Eschwe. Režija Frank Bernd Gottschalk, scene in kostumi Jürgen Aue. Ponovitve bodo trajale do 18. julija.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (zaprta ob ponedeljkih).
V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevka JULIETTE GRECO.

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Miramarski park

Jutri ob 21.30 (v nemščini) in **ob 22.45** (v italijanščini) LUČI IN ZVOKI.

Ponovitve si sledijo vsak torek (ob 21.30 v angleščini in 22.45 v italijanščini), četrtek (ob 21.30 v nemščini in ob 22.45 v italijanščini) ter ob sobotah (ob 21.30 in 22.45 v italijanščini).

koncerti

Avditorij Muzeja Revoltella

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu RECITAL Shawne FARREL in pianista Raimonda CAMPISIJA posvečen 100-letnici rojstva slavnega skladatelja Cola Porterja.

Gledališče Verdi

Dne 24. t. m. je najavljen Recital JULIETTE GRECO.

Dne 20. t. m. bo na gradu sv. Justa koncert orkestra gledališča Verdi, ki ga odsluži vodi 26-letni dirigent Lü Jia.

Milje - Trg Marconi

Nocoj ob 21.30 bo na Trgu Marconi v Miljah nastopila skupina BELFAST SET DANCERS.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

V tržaški občinski galeriji (Trg Unità) je na ogled razstava slikarja Maurizia PALCICHA z naslovom "Logica frantumata", ki bo odprta do 19. t. m. po naslednjem urniku: od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius je na ogled 30. t. m. kolektivna razstava z naslovom RISBA IN BARVA, kateri sodeluje 56 slikarjev.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništvaja za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).

V galeriji IL CARSO - Trg Barbacan 4 - je do 19. julija na ogled razstava slikarke Giuliane BALBI.

V razstavnih dvorani sedeža letoviščarske ustanove v Miljah je do 28. t. m. na ogled razstava salzburskega slikarja Güntherja SCHATZDORFERJA.

V galeriji Kraške hiše v Repnu so na ogled dela domačih ustvarjalcev Mirka GUŠTINA, Milana BIZJAKA in Petra ŠKABARJA. Razstava bo odprta v nedeljo 21. in 28. t. m. od 11.00 do 12.30 ter od 17. do 20. ure.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 Alice, r.-i. Woody Allen.

EXCELSIOR - 19.00, 22.15 L'amante sconosciuta, i. Barbara Sukowa, □□

EXCELSIOR AZURRA - 18.30, 22.00 In compagnia di signore perbene, r. Cynthia Scott, i. Alice Diabo, Constance Garneau.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Predator II, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Il testimone più pazzo del mondo, i. Steve Martin, Rick Moranis.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Confessioni di una porno infermiera, porn., □□

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIOLE - 17.30, 22.15 Piccola peste, i. John Ritter, M. Richard.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 21.15 Robocop II.

EDEN - 15.30, 22.00 Ragazze e stalloni, porn., □□

CAPITOL - Zaprto. V petek: 17.30, 22.10 Darkman.

LUMIERE - 20.15 22.15 Ay Carmela, r. Carlos Saura, i. Carmen Maura.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Le sposine insaziabili, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, SREDA, 17. julija 1991

ALEŠ

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.50 - Dolžina dneva 15.18 - Luna vzide ob 12.31 in zatone ob 23.27.

Jutri, ČETRTEK, 18. julija 1991

FRIDERIK

PLIMOVANJE DANES: ob 1.04 najvišja 17 cm, ob 7.19 najnižja -38 cm, ob 14.20 najvišja 38 cm, ob 20.57 najnižja -16 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27.4 stopinje, zračni tlak 1015,2 mb rahlo pada, veter zahodnik 8 km na uro, vlaga 53-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia Farfaglia, Chiara De Mattia, Francesca Azzarelli, Giorgia Felluga, Jennifer Potrani, Giuseppe Console.

UMRLI SO: 57-letni Antonio Politano, 83-letna Luigia Gratton, 76-letni Marino Pussini, 72-letna Laura Gabrielli, 94-letna Anna Rovati, 80-letna Antonia Sabatini, 68-letna Margherita Matetia, 73-letni Emanuele Sammaruca, 45-letni Gianfranco Goia, 96-letna Erminia Wiedmer, 81-letna Giuseppina Fragiaco

LUZBA LEKARN

Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. julija 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 35, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 35, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Trg Giotti 1 (tel. 761952).

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1991/92 v Trstu naslednje tečaje: 1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur); 2. za uradnike uvoznog-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur); 3. za oblikovalce kraško umetnostne obrti (les, kamen, kovina) - 1. letnik (1200 ur); 4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih); 5. strojepisja z videotipkanjem (150 ur); 6. osnovne informatike - MS DOS (60 ur); 7. word processing - tečaj urejevanja besedil (60 ur); 8. za uporabo programa Data base (60 ur); 9. začetniški tečaj italijanščine (60 ur); 10. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 26. julija t.l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure.

razne prireditve

MPZ V. Mirk in Godbeno društvo Prosek priredita ŠAGRO 19., 20. in 21. t.m. V petek ples z ansamblom L. Furlan, v soboto ob 19. uri nastop plesne šole F. Prešeren, od 20.30 dalje ples z ansamblom L. Furlan, v nedeljo ob 18.30 nastop godbenega društva »Ongia« iz Milj, od 20.30 dalje ples z ansamblom Times. Vse dni bodo delovali dobro založeni kioski.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1334,75	1280.—
Nemška marka	744,44	735.—
Francoski frank	219,33	215.—
Holandski florint ...	660,94	650.—
Belgijski frank	36,163	34,50
Funt šterling	2202,75	2160.—
Irski šterling	1991,90	1950.—
Danska krona	192,62	187.—
Grška dramma	6,829	6,20
Kanadski dolar	1164,15	1110.—

Na slovenskih višjih šolah so uspešno opravili zrelostni izpit

KARIN GLAVINA, DANIELA KOREN, BARBARA MAVER, MARKO OTA, SUZANA SANCIN in MARKO VODOPIVEC

Iskreno jim čestita KD »F. Prešeren« — Boljunec

Dr. VALENTINA BEORCHIA

in

Dr. SARA SUPERINA

vama čestitam iz vsega srca

Dekliški pevski zbor

Glasbene matice

Uspešno so maturirale naše pevke

BARBARA, ERIKA, JASMIN, MARIANA, NASTJA in SONJA

Čestita jim dekliski pevski zbor Glasbene matice

Ob koncu letošnjega leta so uspešno opravili zrelostni izpit:

NATAŠA BUSAN, SONJA CATTONAR, SUŠANNA CIOCCHI, NATAŠA CROCIATTI, ALENKA DEVETAK, DAMJAN GERLI, MARJANA GOLEMAC, MATEJKA GRUDEN, TANJA GRUDEN, DEAN LEHIGSSA, IVAN LESIZZA, DAMIR KRALJ, IVANKA PAHOR, JANA RADOVIC, NATASA REBULA, NADJA RENCI, MARTIN SOSIČ, RUDI STANISKA, MARTA ŠIRCA, PAOLO TANZE in SAVINA ŽBOGAR

Čestita jim SKD Igo Gruden in ŠD Sokol

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da so uradi od 1. julija odprti po poletnem urniku, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrkih tudi popoldne od 16. do 18. ure.

Ruščina v verzih. Zveza slovenskih kulturnih društev prireja v juliju in v avgustu šest večerov posvečenih spoznavanju in razširjanju rusčine skozi branje, prevajanje in komentiranje najbolj znanih verzov A.S. Puškina, M.J. Lermontova, A.A. Bloka, S. Jesenina, V.V. Majakovskega ter K.M. Simonova. Za podrobnejše informacije lahko telefonirate na 767303 od ponedeljka do petka med 9. in 14. uro.

SKGZ obvešča, da so uradi odprti po poletnem urniku in sicer vsak dan od 8. do 13. ure, ter ob ponedeljkih in sredo od 16. do 18.30.

Občina Devin—Nabrežina sporoča, da lahko predsedniki, skrutinatorji in tajniki, ki so bili zaposleni na volilnih sedežih ob priliki ljudskega referenduma dne, 9. junija 1991, vnovčijo tozadevni honorar pri občinski zakladniški službi — sesljska podružnica Tržaške hranilnice.

mali oglasi

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

IŠČEMO prodajalko ali pomočnico v prodajalni. Telefon 228855.

NAKLADNE PANJE prodam po ugodni ceni. Telefonirati na št. 226458.

NUDIM pomoč pri gospodinjstvih opravilih nekaj ur tedensko. Telefon 757339.

KOZO odlično mlekarico prodam. Telefon 229347.

SKLAD »M. ČUK« prireja KROŽEK LATINŠČINE za sred

V teku so pripravljala dela za urbanizacijo območja V obrtniški coni pri "kazermetah" bo prostora za 40 novih delavnic

Na območju "kazermet" v bližini solkanskega mejnega prehoda bodo v kratkem začeli z deli za ureditev nove obrtniške cone, kjer naj bi nove obrate odprlo okrog 40 podjetij. Pravzaprav so nekatera pripravljala dela za začetek urbanizacije območja že v teku. Napoved skorajšnjega začetka uresničevanja obrtniške cone, ki je že dolga leta v programu goriške občinske uprave, je na predsinocni seji občinskega sveta dal podžupan in odbornik za javna dela Mario Del Ben, ki je odgovoril na nekaj vprašanj svetovalca DSL Ivana Bratina. Bratina je vprašal, ali veliki kupi gruča ob vhodu na območje kazermet pomenijo končno začetek uresničevanja obrtniške cone in kako je s postopki za prodajo parcel ter za plačilo odškodnine lastnikom zaseženih zemljišč.

Dolgoletni postopek za uresničitev obrtniške cone je res tik pred izvršilno fazo, je povedal Del Ben. Dela ima v zakupu podjetje ICI (Impresa Costruzioni Industriali) iz Ronke, ki bo v kratkem vendar po vsej verjetnosti še ne pred začetkom avgustovskih dopustov začelo z izravnavo zemljišča in drugimi deli za urbanizacijo območja. Glede dodelitve parcel je podžupan povedal, da v občinskih uradih sestavljajo prednostno lestvico med petnajsterico doslej vloženih prošelj, ki pa jim bodo zanesljivo sledile še druge. Problem izplačevanja odškodnin prav tako rešujejo, čeprav so tu razlike, ki se vedno pojavljajo v takih primerih: z nekaterimi lastniki so se dogovorili za ceno, za druge pa bo treba počakati na izvedbo dolgotrajnejšega razlastit-

venega postopka. Sicer pa je večji del območja last državne uprave.

Nekaj podrobnejših informacij v zvezi z nastajajočo cono nam je včeraj posredoval geom. Reja iz občinskega tehničnega urada. Povedal nam je, da zaenkrat še rešujejo nekatere začetne težave. Na območju so namreč podzemne električne in druge napeljave, nikjer pa ni načrtov, iz katerih bi lahko ugotovili, kod so speljane. Brž ko bodo rešili ta problem in poskrbeli za novo napeljavo elektrike do skupine

hiš v bližini meje, naj bi začeli z urbanizacijo. Skupno bo obrtniška cona zasedla okrog 10 hektarov površine. V prvi skupini del, za katero je predvidena investicija 1.600 milijonov lir, naj bi uredili približno polovico območja (predvidene so ceste, pločniki, razmejitve parcel in vse potrebne napeljave), za drugo skupino del pa naj bi kasneje porabili še od 3 do 4 milijarde lir.

Na sliki (foto Marinčič) pripravljala dela za novo obrtniško cono.

V Ronkah so že odobrili Statut občine Z amandmaji k čl. 8 in 52 potrjena prisotnost Slovencev

Med do zdaj sicer bolj maloštevilnimi občinami na Goriškem, ki so že odobrile Statut, je tudi občina Ronke. Ta osnovni akt, ustanovno listino občine, ki jo predvideva zakon št. 142 iz lanskega leta, so odobrili na seji, 5. julija.

Nas posebej zanima, kako je bilo v tej osnovni listini obravnavano vprašanje prisotnosti slovenske in drugih jezikovnih ali narodnostnih skupnosti v občini. Osnutek besedila, zlasti čl. 8 in 52 je bil po oceni predstavnikov manjšine, zlasti pa svetovalke Sonje Božičeve, precej omejevalen. Božičeva je sodelovala tudi v pripravljani fazi Statuta, ne sicer kot članica komisije, ampak v kasnejši fazi posvetovanja.

Takrat je naletela na precejšnje izmikanje zlasti z izgovorom, da občina Ronke ne sodi med tista območja, kjer naj bi veljala določila bodočega zaščitnega zakona. Zgleda, da je bilo v nadaljevanju postopka in zlasti med razpravo v občinskem svetu nekaj več posluha za to problematiko. Sama Božičeva meni, da menda zaradi dramatičnih dogodkov v sosednji Sloveniji.

Občinski svet je med razpravo deloma sprejel amandma, ki ga je predlagala Božičeva, v imenu skupine DSL in ki se nanaša na čl. 8 Statuta. Medtem ko prvi odstavek (oblikovala ga je že komisija) obravnava prisotnost bizjaške stvarnosti, se drugi odstavek odobrenega besedila glasi:

"Občina jamči popolno enakost pravic in odnosu do občanov italijanskega in slovenskega jezika, ki prebivajo na območju občine in podpira pobude za varstvo in ovrednotenje jezika in kul-

turnega izročila skupnosti slovenskega jezika".

Sprejet je bil tudi amandma k členu št. 52, ki je tako formuliran:

"S ciljem popolnega uresničevanja določil, zapadenih v poglavju št. 5, bodo s posebnim pravilnikom opredeljeni načini, da se bodo občani slovenskega jezika, ki imajo bivališče na območju občine, lahko posluževali svojega jezika ob predložitvi prošelj, peticij in predlogov v smislu čl. 49 in da se bodo lahko tudi do državljanskega branilca obračali v svojem jeziku".

Povedati velja sicer, da je skupina DSL predstavila amandma, ki je bil vsebinsko popolnejši in kar zadeva rabo slovenskega jezika, vendar v celoti ni bil sprejet. Obveljal je pač kompromis.

Omejitev v poslovanju poštne uradov

Pokrajinsko ravnanje poštne službe obvešča, da bodo od 1. do 31. avgusta v popoldanskem času zaprti poštni uradi v Gorici — Verdijev Korzo 33 (okence za sprejem poštne pošte in pošto varčevanje), krajevni poštni urad v Krminu, krajevni poštni urad v Gradišču, krajevni poštni urad v Trzihu (ul. Parini) in krajevni poštni urad v Ronkah.

Ukrep, ki je začasnega značaja, je menda v zvezi s pomanjkanjem osebja in obdobjem dopustov. Za podoben korak so se odločili tudi lani.

Pismo uredništvu

Mnenje o poročanju in poteku razprave o Statutu Pokrajine

Prejeli smo pismo g. Mirka Špacapana, s prošnjo za objavo. Nanaša se na razpravo v pokrajinskem svetu o Statutu, zlasti kar zadeva člene, ki obravnavajo prisotnost slovenske narodnostne skupnosti in rabo slovenščine. "Podpisani svetovalec in odbornik na Goriški pokrajini ne soglašam s poročanjem PD glede obravnave in glasovanja okoli goriškega pokrajinskega statuta.

Dejstvo je namreč, da popravki glede možnosti javne rabe slovenščine niso bili sprejeti predvsem zaradi nasprotnega glasovanja treh socialističnih svetovalcev De Justa, Dossa in Saccavinija, ki se niso "pilatovsko" vzdržali, pač pa glasovali odločno proti in svoje negativno stališče tudi zagovarjali v glasovalni izjavi. Predstavnik PSDI je z umikom svojega amandmaja o furlanščini samo klavirno dokazal, kako malo možnosti ima furlanščina, da se kdajkoli uveljavi, če se njeni zagovorniki poskrbijo kot miši ob prvi nevarnosti.

Zalostna ugotovitev za socialiste je, da bi ob njihovih glasovih, ali morda že ob njihovem vzdržanju pokrajinski svet drugače glasoval, in da so znova dokazali, tokrat odločno, da je njihovo prizadevanje za Slovence jalovo in brezpredmetno, predvsem pa samo

navidezno, saj ko gre zares vedno manjka njihov odločujoči glas."

Mirko Špacapan

Odgovor šele po osmih mesecih

Deželni odbornik za šolstvo je končno odgovoril na vlogo svetovalca Brezgarja glede možnosti ukinitve slovenskih osnovnih šol, oziroma zaprtja didaktičnega ravnanja v Doberdolu. V odgovoru odbornik navaja, da je po podrobnem ugotavljanju in preverjanju dokumentacije prišel do spoznanja, da pri pristojnih šolskih oblasteh ni takega načrta niti ne namere. Omenjala se je možnost preureditve šolske mreže in je bilo v tem smislu vprašano mnenje pristojnih organov.

Deželni odbornik meni, da ni nevarnosti za obubožanje slovenske kulture v teh krajih, kakor tudi ne obstaja nevarnost ošibitve družbene in institucionalne vloge Slovencev v Italiji.

Svetovalec Brezgar je bil z odgovorom zadovoljen. Ob koncu pa ne moremo mimo kratkega pripisa, da je bila vloga predložena 7. decembra lani.

Dvanajsterica mladih Mehikancev na počitnicah pri goriških vrstnikih

Goriški župan je včeraj uradno sprejel skupino dvanajstih mehiških fantov in deklet, ki v tem mesecu preživljajo počitnice v našem mestu. Skupina mladih Mehikancev, ki so stari 14 in 15 let, je prišla v Gorico na pobudo tukajšnjih članov mednarodne mladinske organizacije CISV (Children's International Summer Villages). Gre za organizacijo, ki spodbuja spo-

znavanje in navezovanje stikov med mladimi iz več kot 100 držav po svetu. Najpogostejša oblika tega zbliževanja je prav izmenično gostoljubje v poletnem času. Lani je skupina Goričanov, med katerimi je tudi nekaj Slovencev, preživela počitnice v Mehiki, letos pa so jim tamkajšnji prijatelji vrnili obisk.

"Mehikance gostijo kar družine naših članov", nam je povedal Nicola

Orzan, ki ob sodelovanju Marte Peric skrbi za organizacijske plati te dejavnosti. »V Gorico so prišli v začetku julija, odgovorili pa bodo prve dni avgusta. Doslej so si ogledali mesto, bili pri morju in v hribih, ki so zanje pomembni novosti. Skoraj vsi so iz Ciudad Mexica na nadmorski višini nad 2 tisoč metrov, zato tam navadno ne hodijo v hribe. V prihodnjih dneh nameravamo še v Lignano, v Žabnice ter v Miramar na obisk gradu Maksimilijana, ki je bil svojčas tudi mehiški cesar«.

Letos so žal iz programa izpadle ekskurzije čez mejo, pač pa se mladi gostje zanimajo za dogajanje v Sloveniji in Jugoslaviji. Med cilji vsakoletnih izmenjav, ki jih prireja CISV, je namreč utrjevanje kulture miru, strpnosti in sožitja med pripadniki različnih in oddaljenih narodov, zato so med razgovori večkrat obravnavali stanje v sosednji državi in želeli, da bi tudi tam čimprej zavladala mir in strpnost.

Na sliki (foto Marinčič) mladi Mehikanci pri goriškem županu.

V ponedeljek je na fakulteti za statistiko Tržaške univerze z uspehom doktorirala

MARTINA GERGOLET

iz Doberdola. Novopečeni "dohtarci" toplo čestitajo vse Jovanežev družine.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Uno sconosciuto alla porta«. M. Keaton.

VERDI Zaprt.

VITTORIA 17.30-22.00 »Brivido animale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Stroj za ubijanje«.

SVOBODA (Šempeter) Ni predstave.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provizidenti - Travnik 34 - tel. 531972.

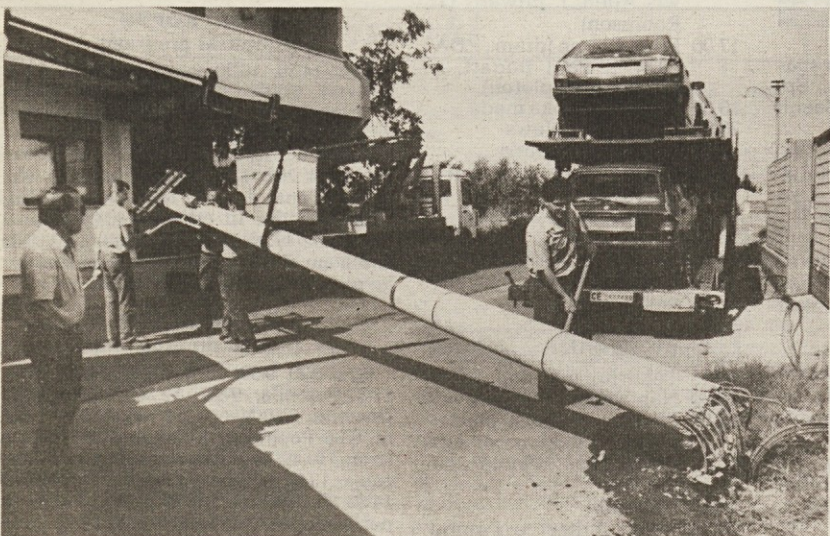
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 1 (Comunale n.1) - ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

pogrebi

Danes, ob 9.15 Amelia Capodiceci vdova Guglielmo, iz splošne bolnišnice v Mesagne (Brindisi), ob 10.30 Marina Bernardis vdova Tofful iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in v Mariano.

V Ul. Trivigiano brez elektrike zaradi tovarnjaka, ki je zbil drog

Manever voznika težkega tovarnjaka je včeraj zjutraj povzročil nemalo nevarnosti v Ul. Trivigiano in bližnjem območju. Voznik tovarnjaka, ki je prevahal avtomobile, je namreč na odseku med Tržaško ulico in zaprtim železniškim prehodom med kretanjem zadel v železobetonski drog električne napeljave in javne razsvetljave zraven motela Nanut. Nesreča je povzročila nekajurno prekinitev dobave električnega toka na ožjem območju Ul. Trivigiano, nekaj kratkotrajnejših prekinitev toka na širšem območju pa je bilo potrebnih zaradi varnosti delavcev, ki so poskrbeli za odpravo posledic nezgode. Na kraju so posegli delavci in tehniki mestnih podjetij za javne storitve (na sliki - foto Marinčič), ki so v teku dopoldneva odstranili razbiti drog in ponovno vzpostavili dobavo električnega toka.

Oklepna vozila so včeraj zapustila mejne prehode Vojska se je umaknila

Kot je bilo pričakovati so se enote italijanske vojske, ki so pred približno dvema tednoma "zastražile" mejne prehode in ves obmejni pas na Goriškem, včeraj naposled le umaknile v vojašnice. Pri vojaških oblasteh sicer nismo mogli dobiti uradne potrditve o popolnosti umika, vendar smo včeraj popoldne lahko sami ugotovili, da so oklepni transporterji, džipi in do zob oboroženi vojaki postopoma zapuščali mejne prehode v mestu in bližnji okolici. Ljudje so - kot najbrž tudi sami vojaki - večinoma ta umik komentirali z olajšanjem, saj bo gotovo prispeval k ponovni normalizaciji vzdušja in stanja na meji. Pri tem pa seveda vsi upajo, da bo meja odslej ostala čimbolj odprta in da nam ne bo več treba gledati vojske ne na eni ne na drugi strani mejnih prehodov.

V Ronkah skupinica černobilskih otrok

Pred tedni smo v našem dnevniku poročali o obisku večje skupine černobilskih otrok, ki jih je v okviru širše solidarnostne akcije Zelenih Slovenije in drugih ustanov povabila v Gorico uprava Kulturnega doma. Manjša skupina otrok, ki jih je prav tako priza-

dela černobilska jedrska katastrofa, pa je te dni pripotovala v Ronke, kjer bodo gostje tamkajšnjih skavtov Agesci oz. njihovih družin. Šest otrok starih od 13 do 15 let bo tudi zahvaljujoč se deanrni s podpori ronških trgovcev ostalo tam na počitnicah predvidoma do srede meseca avgusta. Skupaj s skavti bodo sodelovali pri raznih družabnih in rekreativnih dejavnostih ter se udeležili večdnevne ekskurzije na Nevejsko sedlo.

razna obvestila

Tajništvo srednje šole Trinko obvešča, da je bil rok vpisa za tečaj 150 ur podaljšan do 20. avgusta 1991.

Doberdolska občinska uprava obvešča, da bodo pobirali smeti v soboto, 20. t.m. in ne v petek, 19. t.m.

Rajonski svet za Pevmo-Oslavje in Štmaver priredi v soboto, 27. julija gostovanje Odra 90 z igr. F. Milčinskoga Vesela igra o žalosni princeznji. Nastop bo na dvorišču šole v Pevmi. V slučaju slabega vremena bo nastop v nedeljo, 28. t.m. ob isti uri. Ob tej priložnosti bodo zbirali prostovoljne prispevke za pomoč Sloveniji.

V soboto, 27. t.m. ob 18. uri bodo tudi simbolično izročili namenu obnovljeno cesto v Štmaver preko Košabone.

Pobudo so predstavili včeraj na sedežu Dežele Evropski grafični triennale kot dopolnilo Mittelfestu

Appassionata humana - jedkanica Jirija Anderleta

TRST - V okviru prvega festivala Mittelfest bodo letos glasbene in gledališke prireditve v Čedadu obogatili z razstavo grafičnih listov, ki jo prireja »Evropski triennale grafike«. Razstava z naslovom *Mittelevropska grafika* bo odprta v Čedadu od 19. julija do 30. septembra.

Pobudo, ki bo predstavila obiskovalcem pet velikih umetnikov iz petih srednjeevropskih držav, so predstavili včeraj dopoldne na sedežu deželne sveta v Trstu ob prisotnosti predsednika deželnega odbora Biasuttija, podpredsednika in odbornika za turizem Gioacchina Francescutta in odbornika za kulturo Silvana Antoninija. Že sama imena predstavitev pričajo o pomenu, ki ga dežela Furlanija-Juljska krajina kot pokrovitelj in prireditelj Mittelfesta ter Trienala pripisuje razstavi.

Triennale je združenje, ki je začelo delovati leta 1981, z letom 1987 pa je bilo priznано z deželnim zakonom. Njegov cilj je spodbujati kulturne stike in izmenjave med evropskimi državami, da bi omogočila večje poznavanje in mir med narodi. V ta namen je priredil vrsto skupinskih in monografskih razstav.

V Čedadu bo prisotnih 5 umetnikov in sicer Avstrijec Adolf Frohner, Čeh Jiri Anderle, Italijan Riccardo Licata, Madžarka Dora Maurer in Jugoslovian Vladimir Veličković. Vseh pet umetnikov se bo na razstavi predstavilo z jedkanicami, kar ima svojevrsten pomen, saj je ravno grafika ena od glavnih slikarskih izraznih načinov Srednje Evrope.

V Čedadu bo razstavljenih skupno 105 grafičnih listov, saj bo vsak od petih umetnikov, ki so mednarodni priznani in uveljavljeni, razstavljal okoli 30 del. V bistvu torej ne gre za skupinsko razstavo, pač pa za pet monografskih razstav, ki bodo obiskovalcu razkrile duhovni svet petih umetnikov in vsaj delček duhovnega sveta držav, v katerih so se rodili.

Razstavo, ki bo v čedajskem občinskem središču, bodo odprli v petek, odprta pa bo do 30. septembra vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 13. in od 15. do 18. ure.

V. T.

Ob zaključku letošnjega Miljskega mladinskega festivala Kljub rahlo okrnjenemu sporedu organizatorje obračun zadovoljil

V nedeljo se je v Miljah zaključil Festival mladinskega gledališča, ki je v teh letih nedvomno postal ena najpomembnejših prireditev v deželi in si je poleg tega pridobil precejšnji sloves tudi v Italiji in na tujem.

Letos so imeli organizatorji še zlasti velike načrte, kajti to naj bi bilo prehodno leto med staro in novo obliko festivala. Gledališke predstave, delavnice in razstave bi bil moral popustiti še pustni sprevod in stranske pobude, ki so se jim pozimi odpovedali zaradi vojne v Zalivu.

Žal ni vse šlo po načrtih prirediteljev, saj se je Festival začel s štirimi dnevi zamude, tako da je odpadlo nekaj zanimivih prireditev in med temi tudi pustni sprevod, kljub temu pa so precej zadovoljni. Odziv občinstva na razne pobude, ki so se odvijale v različnih krajih obmorskega mesteca, je bil kar dober. Osrednje predstave na Trgu Marconi pred občinsko palačo, si je ogledalo vsak večer približno štiristo ljudi, ki si poleg tega zaslužijo še nagrado za potrpežljivost, tako zaradi dolgega čakanja na izredno neudobnih sedežih kot zaradi prenašanja glasnih komentarjev mimooidnih sprehajalcev, ki jih festival sploh ni zanimal, temveč so povsem upravičeno iskali ohladike na prostem.

Tudi ostala prizorišča - Park Evropa, gledališče Verdi in dvorana Roma - so bila dobro obiskana; tu se je zbrala približno sto gledalcev na predstavo.

Za Miljski festival pa so značilne tudi delavnice, ki so namenjene učiteljem in strokovnim delavcem ali otrokom. Letošnje so bile posvečene tehniki pripovedovanja, izdelavi lutk, pisanju popevk in slikanju muralsov. Prva je bila osredotočena na pripovedovanje s pomočjo predmetov, igrač, risb. Vodil jo je Claudio Cavallo, udeležencev je bilo petindvajset. Delavnico o izdelavi lutk je vodil Natale Panaro, sledilo mu je dvajset oseb.

Ostali dve delavnici sta bili posvečeni otrokom. Angelo Baiguera in Gabriele Centis sta »pokazala« šestnajst letnim radovednežem, kako napisati popevko, ilustratorica Giovanna Ericani pa je svojim petdesetim učencem razkrila skrivnosti slikanja.

Vsekakor so osrednja zanimivost Miljskega festivala gledališke predstave, ki so za tukajšnje ljubitelje ena

redkih možnosti, da v živo spoznajo, kaj se novega snuje v svetu. Pravcati dogodek je bila sobotni nastop švicarske skupine Movers. To je še mladi ansambel, ustanovljen je bil namreč leta 1985, vendar se je že uveljavil v svetu z dvema predstavama: *beautifulls* in *BABYZARR*. Sestavlja jo pet plesalcev - Teresa Rotetemberg, Grazia Verzasconi, Christine Werner, Miguel Angel Gonzales in Reto Rüger, ki jih vodi Bruno Steiner, uvrstili pa bi jo lahko v novi gledališki žanr, kate-rega najbolj poznana predstavnika sta ansambla *Philobolus* in *Momix*. Predstava, ki so jo umetniki Movers predstavili v Miljah, je nastala v Connecticutu, na posestvu slavnega Mosesa Pendletona, ustanovitelja obeh skupin in gostujočega koreografa berlinske Deutsche Oper, pariške Opéra in milanske Scale.

AccordION združuje različne izrazne oblike, od plesa do mimike in akrobatskih elementov, in z njimi ustvarja sekvence odrskih slik, ki z govorico giba tolmači skrivnostno nedoumljivost življenja. Mistično-onirično vzdušje je še bolj poudarjala glasba znanega angleškega rockovskega av-

torja Petra Gabriela, ki je spominjala na indijska svetišča in na šamanski ples dervišev. Plesalce na odru in gledalce pred njim je ločevala bela tančica, na kateri se je odsev diapozitivov združeval s sporočilom plesalcev.

Novo odsko ustvarjalnost, ki pa nikakor ni namenjena samo otrokom in mladini, so letos poleg različnih italijanskih predstavljale skupine iz Belgije, Francije, Švice, Švedske, Velike Britanije, Vzhodna Evropa, ki ima bogato tradicijo mladinskega gledališča, je bila prisotna s Procesom Wrocławskega Teatra Lđlek in s predstavo Don Perlimplin praške gledališke fakultete.

Iz Jugoslavije so prireditelji pričakovali Kazališče Marina Držića iz Dubrovnika, ki bi bilo moralo predstaviti komedijo Dundo Maroje, toda v italijanski verziji z naslovom *I nobili Ragusèi*. Žal je morala skupina zaradi dogodkov pred nedavnim nastop odpovedati, tako da je odpadla edina možnost, da tukajšnje občinstvo spozna gledališko snovanje sosednje stvarnosti, ki je zemljepisno blizu, psihološko pa je bolj oddaljena od Amerike. (bov)

Skrivnostni prizor s tančicami iz sobotne baletne predstave AccordION s žüriško skupino Movers na Miljskem mladinskem festivalu

Brezizhodne težave slovenske kinematografije

Pred vojno so se na Slovenskem proučevale možnosti reorganizacije slovenske kinematografije, po kateri bi prišlo do ustanovitve filmskega instituta, javne ustanove za proizvodnjo in distribucijo domačega filma, posebej tistega, ki nima le komercialnih ciljev in prispeva k razvijanju nacionalne kulture. Take ustanove imajo skoraj vse zahodne države, to po zato, ker so filmi zaradi visokih izhodiščnih stroškov zelo tvegano podjetje, posebno v manjših kinematografijah, kakršna je slovenska. Kje naj bi bila prednost takega filmskega ustroja? Najprej, da se ministrstvo za kulturo razbremenijo ukvarjanja s konkretno filmsko prakso, pa tudi zato, da se preko instituta vodi evidenca producentov, njihova profesionalnost, sposobnost in zanesljivost, da se nadzoruje potrošnja državnih prispevkov in da se sledi plasmaju filmov. Do lani je v Sloveniji to področje v glavnem pokrivala Viba film, ki je posebej niso nadzorovali, tako da so bile pogosti napačne poslovne odločitve in kapitalistično operiranje z družbenim denarjem.

Leto čakanja na nov ministrski kulturni program je bilo večinoma usmerjeno v razmišljanje o reorganizaciji, medtem ko je proizvodnja celovečercerov mirovala. Od jeseni, ko je bil posnet film Borisa Jurjaševiča *Srčna dama* v proizvodnji E-motion filma pa do danes ni bil začel noben drug film in kdo ve, kdaj se bo. In nazadnje še vojna. Zaradi

ogromne materialne škode, ki je nastala ob spopadih in se še veča, pripravlja slovenska vlada rebalans proračuna. Pri kletenju dotacij bo spet na vrsti kultura, predvsem pa verjetno proizvodnja celovečercerov, ki je zelo draga.

Vendar vzroki sedanje stagnacije niso samo ti. Pred kratkim (pred vojno) je bil prvenec Metoda Pevca *Karmen* že tik pred snemanjem. Projekt je bil deležen vesplošnega odobravanja pri recenzentih kulturnega ministrstva. Kulturni minister dr. Andrej Capuder je projekt ustavil, razpustil ekipo, denar bo namenjen drugim projektom. Med temi je tudi srečna *Srčna dama*, ki je še nedokončana. Ministrov poseg naj bi bil čisto osebni, ker mu začetni prizori baje niso bili všeč. Popolne resnice ne bomo nikoli izvedeli, a to je bil edini celovečerni projekt tik pred snemanjem, odpravljen in bo Slovenija v naslednjem letu lahko predstavljala samo dva projekta iz leta 1991. Če k temu dodamo, da selektor Puljskega festivala Ivo Skrabalo ni izbral edinega razpoložljivega slovenskega filma - *Ječarjev* Marjana Cigliča, je stanje slovenske kinematografije skrajno težko. Poleg tega tudi likvidacija Vibe filma menda ne poteka v ritmu, ki bi bil zaželen. Njena preobrazba v osrednji filmski servis Slovenije pod okriljem ministrstva za kulturo se zdi nemogoč cilj.

ALEŠ DOKTORIČ

Pred štiristo leti je v Pragi umrl največji slovenski skladatelj Jakob Gallus-Carniolus

Velikan naše glasbe in skladatelj svetovnega slovesa

(1. del)

Leto 1991 pomeni za Slovence enega največjih kulturnih dogodkov 20. stoletja. V letu, ki smo ga imenovali kar Gallusovo, se spominjamo 400. obletnice smrti največjega slovenskega skladatelja, nepozabnega mojstra evropske renesančne glasbe ter svetovnega glasbenega velikana Jakoba Gallusa. Prav v času, ko Slovenci na sončni strani Alp z velikimi žrtvami in s še večjim ponosom in dostojanstvom, potrjujemo svojo narodno samobitnost, nam Gallus znova daje priložnost, da s primernim praznovanjem pomembne obletnice njegove smrti v najširšem smislu vsi skupaj še enkrat potrdimo bogato tradicijo naše kulture in umetnosti.

Slovenski narod je še posebej ponosen, da je že v 16. stoletju dal svetovni glasbeni umetnosti skladatelja in osebnost, katere pomen in sloves nenehno naraščata, če že ne pomenita pravega preporoda. Nobenega dvoma ni, da je Jakob Gallus prvi Slovenec, eden naših najznamenitejših mož, ki je iz majhnih razmer tedanje slovenske zemlje stopil v svet in s svojo izjemno nadarjenostjo in ustvarjalno močjo zapustil dragoceno dediščino trajne umetniške vrednosti. Ponosni smo nanj, saj je bil Gallus velikan glasbe, najpomembnejši skladatelj slovenskega rodu in naš največji cerkveni skladatelj, v širšem pomenu pa skladatelj svetovnega slovesa.

Letošnje leto bo v slovenski kulturi potekalo v znamenju velikega jubileja, 400-letnice Gallusove smrti. V Ljubljani že dalj časa deluje programski odbor za proslavo štiristote obletnice smrti skladatelja Jakoba Gallusa, ki skrbi za reprezentativno predstavitev skladateljevega opusa doma in na tujem. Doslej je odbor izdal dve številki posebnega Gallusovega biltena, s katerim javnost sproti obvešča o pripravah in programu vseh prireditev, posvečenih spominu mojstra renesančne glasbe. To ne bodo zgolj zunanje manifestacije, povezane s predstavitvijo Gallusovih del, obeta se tudi velika razstava o življenju in delu slavnega skladatelja, mednarodni simpozij muzikologov in najboljših poznavalcev evropske glasbene zgodovine ter izdaja ponatisov vrste Gallusovih skladb in strokovnih knjig o ustvarjalnem opusu glasbenega umetnika slovenskega rodu, izjemno cenjenega v najiminenitnejših evropskih in svetovnih glasbenih krogih.

Številne in raznovrstne manifestacije, ki se bodo zvrstile v Sloveniji v Gallusovem letu, bodo dosegle višek z mednarodnim simpozijem na temo Gallus in evropska glasbena renesansa; spremljale ga bodo privlačne koncertne in razstavne prireditve na najvišji ravni. Simpozij, ki bo brez dvoma osrednji kulturni dogodek leta v slovenski prestolnici, organizira Slovenska akademija znanosti in umetnosti, na njem pa pričakujejo okrog 25 uglednih znanstvenikov iz Av-

strije, Češke in Slovaške, Italije, Nemčije, Švice, Danske, Velike Britanije, ZDA in Jugoslavije. Poleg znanih slovenskih muzikologov, akademika Dragotina Cvetka, Eda Škulja, Danila Pokorna, Andreja Rijavca in Pavla Merkušja iz Trsta, se bodo na simpoziju s svojimi predavanji predstavili tudi nekateri pomembni italijanski muzikologi - Giovanni Acciai iz Piacenze (Izraz in umetnost) v nekaterih motetih Gallusovega Opus musicum), Ivan Florjanc iz Rima (Gallusov odnos do koralne metodike), Galliano Ciliberti iz Perugia (Razmerje med sakralno glasbo rimskih šol 16. stoletja in Gallusovo glasbo) in Ivano Cavallini iz Trsta (Negovanje tradicije in vplivi villanelle v kanconetah Nicolaia Toscana, maestra di cappella v Kopru 1584). Simpozij bo od 21. do 26. oktobra letos, po programu pa naj bi prvi in ob enem slavnosti koncert v veliki dvorani Cankarjevega doma, poimenovani po Gallusu, izvedli slovit evropski vokalni ansambli - The Tallis Scholars iz Londona, Pariški madrigalisti, I Solisti del Madrigale iz Italije, Slovenski komorni zbor in svetovno znani orgelski mojster prof. Hubert Bergant.

Pri slovenski akademiji znanosti in umetnosti (največ zaslug za to ima nedvomno njen Muzikološki inštitut), so v sodobni transkripciji izšli že vsi zvezki - prvotno štiri knjige s 374 moteti - Gallusove zbirke Opus musicum s približno 2500 stranmi notnega besedila. Gre za skladatejev najobsežnejši opus, ki ga je izdal v Pragi med

letom 1586 in 1590 in velja v umetniških krogih za enega največjih dosežkov evropske glasbene renesanse. Dr. Edo Škulj, ugledni slovenski muzikolog in glasbeni publicist, ki je za zbirko opravil domala orjaško strokovno delo (v šestih letih skupaj z dr. Dragotinom Cvetkom in Danilom Pokornom), posebej poudarja, da se je Gallus zavedel veličine svoje zbirke tudi po umetniški vrednosti. Tako sta v predgovoru k prvi knjigi zbirke Opus musicum dve pesnitvi, ki ju je naš slavni prednik namenil bralcu in glasbeniku. V prvi pravi:

»Glej bratec, tu imaš delo v različni ubranosti glasov, kakršnega ti še ni dal noben drug glasbenik. Priznam, da se glasba mnogih odlikuje po svoji umetnosti in zvočnosti, ta pa je daleč pred vsemi po svoji uporabnosti...« V drugi med drugim beremo: »Glasbenik, kaj nisi prevzet, od sladkobe teh spevov? Kako ti ugaja? Mar ne zveni pesem izredno umetno? Poglej in odprj, ali ne vidiš, s kakšnim mnogoterim glasom vrača ta glasba pevcem njihovo moč!« Posrečen dokaz je tudi v dejstvu, da je Gallus svoje zbirke posvečal najvišjim cerkvenim dostojanstvenikom v Pragi, Olomoucu in Wrocławu, opatom v Zabrdovicah in v Zweltu in ne nazadnje, čeprav so bile cerkvene skladbe, tudi svetnim oblastem, med njimi vzvišenemu mestnemu svetu v Pragi.

(se nadaljuje)

IVAN VIRNIK

Tour je izgubil enega od glavnih protagonistov Breukink odstopil

QUIMPER — Včerajšnja etapa toura je bila ravninska in povsem nezanimiva, vendar pa se je zaključila s pobegom francoskega kolesarja Motteta v zadnjem kilometru, ki je na koncu zbral še dovolj metrov naskoka, da je osvojil etapo z dvignjenimi rokami.

Važnejše je dejstvo, da je morala včeraj odstopiti vsa nizozemska ekipa PDM, med katerimi so bili tretjeuvršeni Breukink (na sliki AP), Kelly, Alcalá in drugi. Zdravnik toura Leblanc je potrdil, da niso visoko vročino povzročile pokvarjene ribe, temveč virusna infekcija.

Vsekakor je ta bolezen povzročila že itak tehnično revnemu touru mnogo gorja, saj je z njo izginil tudi edini resni nasprotnik vodečega Lemonda. težko je namreč, da ga bo lahko ogrozil izrazit sprinter Abduraparov, ali pa Indurain ali Bernard. Morda ima še nekaj možnosti Italijan Bugno. Sicer

pa se bo že marsikaj odločilo jutri in pojutrišnjem na Pirenejih.

Vrstni red 11. etape: 1. Mottet (Fr.) 5.12'31" s povprečno hitrostjo 47,229; 2. Musseuw (Bel.); 3. Abduraparov (SZ); 4. Jalabert (Fr.); 5. Ludwig (Nem.); 6. Fondriest (It.); 7. De Wilde (Bel.); 8. Redant (Bel.); 9. Kappes (Nem.); 10. Peeters (Bel.) itd.

Skupni vrstni red: 1. Lemond (ZDA) 46.15'32"; 2. Abduraparov (SZ) po 51"; 3. Indurain (Šp.) 2'17"; 4. Bernard (Fr.) 3'11"; 5. Bugno (It.) 3'51"; 6. Leblanc (Fr.) 4'20"; 7. Marie (Fr.) 4'22"; 8. Delgado (Šp.) 4'30"; 9. Golz (Nem.) 4'36"; 10. Mauri (Šp.) 4'53"; 11. Fignon (Fr.) 5'12"; 12. Giovannetti (It.) 5'45"; 13. Louviot (Fr.) 5'46"; 14. Lelli (It.) 5'53"; 15. Lance (Fr.) 5'54"; 16. Vanderaerden (Bel.) 6'03"; 17. Pulnikov (SZ) 6'11"; 18. Chiappucci (It.) 6'18; 19. Cornillet (Fr.) 6'20"; 20. Ludwig (Nem.) 6'27"; 21. Fondriest (It.) 6'38" itd.

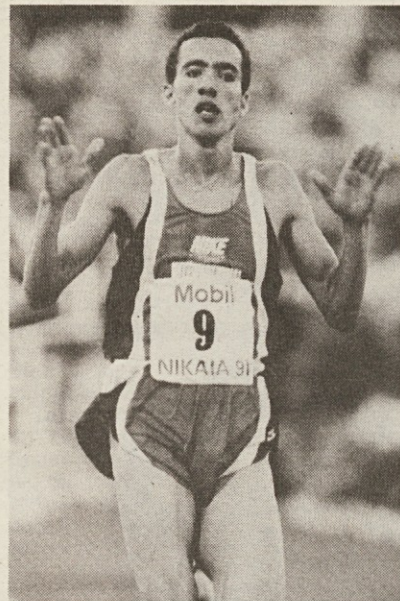
Drevi na olimpijskem stadionu miting Golden Gala Velika atletika v Rimu

RIM — Danes se velika atletika vrača v Rim po štirih letih. Na olimpijskem stadionu bo namreč drevi na sporedu težko pričakovani Golden Gala, na katerem bodo nastopili mnogi od najmočnejših svetovnih atletov sploh. Tekmovanje bo veljalo za eno od mitingov grand prix IAAF mobil, sicer pa bo zanimivih tekmovalcev več.

Začelo se bo z metom diska, nadaljevali pa bodo s tekmo na 100 metrov. Žal je prav včeraj odpovedal veliki Leroy Burrell. Svetovni rekorder si je namreč nategnil mišico že na tekmovalstvu v Londonu 12. t.m., vendar pa se je iz korektnosti vseeno udeležil mitinga v Nici, kjer je sicer zmagal tek na 200 m, a s zanj skromnim časom 20"50. žal pa si je v Nici Američan še poslabšal poškodbo, tako da se bo drevi odpovedal teku na 100 m. Škoda, saj bi bila njegova borba s Christiem res zanimiva, sedaj ko se je rivalstvo med Lewisom in Johnsonom tako poplitnilo, da ni več vredno prirediti boja med obema bivšima velikima nasprotnikoma.

Na ženskem teku na 100 m bo skušala Marlene Ottey doseči svojo 52. zaporedno zmago, na teku na 5000 m pa bo skušal Italijan Salvatore Antibo premagati svoje najhujše tekmece iz Kenije, med katerimi prednjači komaj 19-letni Chelimo.

Drevišnjega »atletskega cirkusa«, ki se vsake tri dni premakne v neko drugo evropsko mesto, se sicer ne bo ude-

ležil maroški atlet s stalnim bivališčem v Toskani Said Aouita (na sliki AP med zmagovito tekmo na 1500 m v Nici), osrednje tekmovalce, katero so organizatorji nalašč pustili za konec, pa bo tek na 3000 m z zaprekami. Tek se žal ne bo udeležil zmagovalc iz Nice Alžirec Morceli, ki ima s 7'37"34 sezonski svetovni rekord, ven-

dar pa se bo italijanski talent Alessandro Lambroschini pomeril proti celi »četi« kenjskih atletov, med katerimi prednjačijo Barkutwo, Kariuki, Kiptanui, Koech, Mutwol in Sang. Nekateri celo napovedujejo morebitni svetovni rekord...

Umril je košarkarski trener C. Paratore

RIM — V Rimu je včeraj umrl Carmine Paratore, bivši trener italijanske košarkarske reprezentance.

Paratore se je rodil 8.4.1912 v Kairu, je prišel v Italijo leta 1954, da bi treniral italijansko reprezentanco, ki je nato na olimpijskih igrah v Rimu osvojila odlično 4. mesto, tako da si je zasluženo prislužil vzdevek »profesor«.

Po OI v Tokiu in Mehiki je Paratore opustil reprezentanco in je nadaljeval s treniranjem klubov v Bologni, Vidmu in Rimu.

Prpić uspešen

STUTTGART — Na mednarodnem teniškem turnirju v Stuttgartu je včeraj Jugoslovčan Goran Prpić peramgal Urugvajca Marcela Filippinija s 7:6, 6:2.

Ostali izidi: Santoro (Fr.) - Ringlewski (Nem.) 6:0, 6:1; Jelen (Nem.) - Steeb (Nem.) 0:6, 6:3, 6:2; Mancini (Arg.) - Aarhus (Niz.) 6:4, 6:2; Volkov (SZ) - Wöhrmann (Nem.) 6:2, 6:3; Pioline (Fr.) - Noah (Fr.) 6:3, 6:2.

Monika ni noseča...

NEW JERSEY — Po enomesečnem »izginotju« se je jugoslovanska teniška igralka in svetovna štev. ena Monika Selež spet prikazala v javnosti. Preko svojega tiskovnega agenta je namreč sporočila javnosti, da se je odpovedala turnirju v Wimbledonu »zaradi blagega zloma na levi nogi, vendar da pa je sedaj vse v redu«.

Seleževa se bo namreč v kratkem udeležila ekshibicijskega turnirja v New Jerseyu. Vsaj tako je potrdil Monikin brat, ki se je nedavno tega pogovarjal z direktorjem turnirja Johnom Korffom in z njenim menedžerjem Zoltanom. Tudi slednji je namreč potrdil, da je Monika spet nared za tekmovalca.

S to »razveseljivo« novico se torej zaključuje Monikina »telenovela«, saj so o njeni odsotnosti spletli vse mogoče hipoteze. Od logične poškodbe, do prenasitenosti igranja, pa tja do Monikene nosečnosti z italijanskim teniškim igralcem-trenerjem-playboyem.

Na študentskem športnem slavlju v Sheffieldu Kljub »bojem« za kolajne veselo in sproščeno...

SHEFFIELD — Angleški organizatorji univerziade so se včeraj uradno opravičili jugoslovanski delegaciji, ker je na otvoritveni svečanosti izostala jugoslovanska zastava, zato pa se sicer redki atleti iz Jugoslavije iz protesta niso udeležili svečanosti. Organizatorji so bili namreč prepričani, da so enostavno Jugoslavlani razadi vojne odsotni na tej manifestaciji, pa niso izobesili njihove zastave... Vsekakor se je vse dobro kočalo, saj so se Britanci z njihovim naravnim fair-playem oprostili »modrim« športnikom.

Mino tega (razrešenega) diplomatskega spora niso včeraj v Sheffieldu dosegli posebnih rezultatov. Veliko (negativno) presenečenje so pripravili domači nogometaši, ki so izgubili z 1:0 z reprezentanco ZDA. Ta izid spominja na podobno veliko presenečenje iz leta 1950, ko so sicer na svetovnem prvenstvu »angleški učitelji« izgubili prav z enakim izidom. Sicer pa tekmovalca potekajo v največji sproščenosti, kot je že navada na univerziadah. Na skupni lestvici še vedno vodi Kitajska, ki se je zelo izkazala prvi dan tekmovalca, ko je v plavanju osvojila dve zlati in dve srebrni kolajni.

Zanimivo je, da so včeraj z... nekajdnevno zamudo prispeli člani libanonske atletske reprezentance. Tekmovalca v atletiki se začnejo v petek, vendar pa so Libanonci na koncu prepričali organizatorje, da so jih vpisali. Sicer pa, s tem se ne bo bistveno spremenilo atletske tekmovalca na letošnji univerziadi...

Na sliki AP: najvišji in najmanjša na univerziadi v Sheffieldu: levo košarkarski »orjak«, 214 cm visoki član ameriške ekipe Luther Wright iz New Yorka, desno pa mlada ameriška telovadkinja Tammy Marshall, prav tako iz New Yorka. Sliki so posneli v naselju za atlete v enem od tolkih časovnih obdobj med eno tekmo in drugo.

Trenerja Brazilije Falcaa bodo odstavili po koncu Ameriškega pokala Med finalistami tudi Brazilija

SANTIAGO DEL CILE — Brazilija se je včeraj le za las kvalificirala v finalno skupino Ameriškega pokala za državne reprezentance. Premagala je namreč s 3:1 Ekvador z golom, ki ga je Luis Henrique dosegel minuto pred iztekom srečanja. Le s tem zadetkom je Brazilija izločila sicer solidni Urugvaj.

Sicer pa je zveznega brazilskega trenerja nekdanj slovitega nogometaša Roberta Falcaa takoj po zaključku tega srečanja čakalo neprijetno presenečenje: vodja brazilске delegacije na tem Ameriškem pokalu, ki se odvija v čilenskem glavnem mestu, Fred Oliveira je namreč izjavil, da bodo Falcaa odslovili po zaključku tega tekmovalca. »Brazilija nima ne svoje igre ne neke igralske osebnosti,« je svojo izjavo motiviral Oliveira.

Končna lestvica skupine A
Argentina 8 točk; Čile 6; Paragvaj 4; Peru 2; Venezuela 0. V finalno skupino sta se kvalificirali Argentina in Čile.

Končna lestvica skupine B
Kolumbija, Brazilija in Urugvaj 5; Ekvador 3; Bolivija 2. Kvalificirani: Kolumbija in Brazilija zaradi gol razlike.

Spored finalne skupine
Danes — Argentina-Brazilija; Kolumbija-Čile; 19. t.m.: Argentina-Čile, Kolumbija-Brazilija; 21. t.m.: Čile-Brazilija; Argentina-Kolumbija.

Na sliki AP: prizor z včerajšnje tekme med Brazilijo in Ekvadorjem. Levo Brazilc Mauro Silva, desno pa Ekvadorec Ivo Ron.

Novosti v jugoslovanski nogometni ligi

BEOGRAD — Da bi »rešila« bližnje državno nogometno prvenstvo, je jugoslovanska nogometna zveza uvedla nekaj novosti glede sistema tekmovalca.

Vsako prvoligaško moštvo naj bi imelo možnost, da v teku sezone preloži dve tekmi. Preloženi srečanja iz prvega dela pa mora ekipa nadoknaditi do začetka drugega dela. Preloženi tekmi iz drugega dela pa bo moralo društvo nadoknaditi do predzadnjega kola prvenstva.

Vsak klub pa bo lahko igral, če bo seveda želel, domače tekme ali na igrišču gostujočega moštva ali pa si lah-

ko izbere nevtralni teren. Seveda pa mora nogometno zvezo in nasprotnika v tistem kolu obvestiti vsaj teden pred igranjem srečanja. Take tekme pa morajo igrati na igriščih prvo ali drugoligaških moštev.

Če bi katera od ekip sploh ne igrala več kot ene tekme, pa bi bila izključena iz prvenstva.

»Jugoslovanska nogometna zveza bo tudi preučila možnost, da bi izpeljala do konca prvenstvo tudi v primeru, če ne bi nastopili slovenski in hrvaški klubi. V tem primeru bo liga štela 12 ekip,« je dejal predsednik tek-

movalne komisije jugoslovanske nogometne zveze Miodrag Mičković.

Glede dela jugoslovanske nogometne trenerja Ivice Osima so sklenili, da lahko odpotuje z igralci Partizana na turnejo po Japonski. Kar se tiče kvalifikacije za evropsko prvenstvo, je zvezni trener dobil zeleno luč, da si lahko obleda kvalifikacijske tekme Danske in Severne Irske.

Strokovni svet reprezentance je tudi sestavil B selekcijo Jugoslavije, ki bo 5. septembra igrala v Novem Sadu povratno srečanje proti Franciji. Prva tekma v Franciji se je končala z 1:1.

Na državnem prvenstvu UISP v Pieveju di Cento

Tanja Romano prvakinja

eden od glavnih favoritov za kolajne tudi na tem prvenstvu.

Trofeja P. Sedmak

Poletovi kotalkarski delavci so medtem na delu za pripravo na tradicionalno mednarodno kotalkarsko tekmovanje za Trofejo Pavla Sedma-

ka, ki bo od 26. do 28. t.m. in na katerem bodo nastopili predstavniki iz Slovenije, Nemčije in kajpak iz Italije.

Poletovi organizatorji pričakujejo, da se bodo Trofeje udeležili tudi zastopniki iz Francije in Anglije.

Na sliki novopečena prvakinja Tanja Romano.

V kraju Pieve di Cento v Emiliji je bilo državno prvenstvo UISP v kotalkanju za kategorijo deklic.

Prvenstva se je udeležila tudi Poletova predstavnica Tanja Romano, ki je deželna prvakinja UISP v svoji kategoriji. Poletova kotalkarica se je v konkurenci 54 tekmovalk odlično obnesla in je suvereno osvojila prvo mesto. Za svoj nastop si je Tanja Romano prislužila zelo visoke ocene, ki jih navadno dajo v višjih kategorijah.

Sploh je Tanja doslej zelo uspešno tekmovala v naši deželi pa tudi na državnih tekmovanjih. Poletovka pa se je tokrat predstavila na dokaj kakovostni prireditvi in je s svojim nastopom in velikim tehničnim znanjem ugodno presenetila tako sodniški zbor kot gledalce, ki so ji navdušeno ploskali.

KONČNI VRSTNI RED

1. Tanja Romano (Polet)
2. Letizia Cavicchi (Bondeno)
3. Romina Massa (S. Bendetto del Tronto)

Pred tem tekmovanjem pa je bilo v Vidmu deželno tekmovanje UISP za uvrstitev na državno prvenstvo. In tudi tu so se Poletovi predstavniki odlično izkazali.

V kategoriji »pomlad« sta poletovki Cristiana Merlo in Maja Berzi exaequo osvojili prvo mesto. Povsem zadovoljivo sta se obnesli tudi Maruška in Vesna Hrovatin.

V kategoriji mlajših mladincev je poletovec Francesco Micalessi osvojil prvo mesto, med mladinkami pa je bila Chantal Tretjak prva, Elena Prelec pa tretja.

Andrea Zhoc je v kategoriji »azurri UISP« osvojil prvo mesto in si seveda prislužil nastop na državnem prvenstvu kot tudi drugi poletovci, ki so se na deželnem tekmovanju dobro odrezali.

Samo Kokorovec na državnem prvenstvu

Od jutri do 21. t.m. se bo Samo Kokorovec udeležil italijanskega državnega prvenstva v kraju Calderara pri Bologni.

Naš najboljši športnik se je za to prvenstvo dobro pripravil pod večjo roko Petra Brleca. Samo je seveda

Mladi sežanski športniki dokaj uspešni v Turinu

Pred nedavnim so v Turinu, središču Piemonta, gostovale mlade košarkarice in košarkarji iz Sežane.

Že četrth zaporedoma so prišli na veliki mednarodni turnir, na katerem so se letos zbrali mladi športniki iz češkoslovaške federacije, Malte, Španije, Sovjetske zveze, Slovenije, Jugoslavije in Italije. Skupno je na turnirju sodelovalo 177 ekip oz. več kot 2000 mladih športnic in športnikov.

Turnir, imenovan Trofeo Popolino, je največja tovrstna manifestacija v Evropi. Prizadevni organizatorji za tri dni spremenile ulice parka Ruffini v košarkarska igrišča, na katerih vse dneve potekajo srečanja v štirih kategorijah: propaganda - letnik 1978, »aquilotti« - letnik 1979, »gazzelle« - letnik 1979 in »scoiattoli« - letnik 1980.

Letošnja odprava iz Sežane je štel tri ekipe. Fantje so pod imenom Kraški zidar nastopali v kategoriji »aquilotti«, dekleta Cimos pa v kategoriji »gazzelle« in propaganda.

Največji uspeh so dosegli fantje, ki so v svoji kategoriji osvojili prvo mesto in prelepal pokal. Vladko Norčič pa je bil gotovo najboljši igralec v svoji kategoriji. Do finala so premagovali vse nasprotnike in v finalu naleteli na znanca iz Trsta, ekipo Don Bosca. Žal je dež prekinil tekmo. V metanju prostih metov so bili Divačani in Sežanci uspešnejši in prvo mesto je odšlo v Slovenijo.

REZULTATI

Kraški zidar - Vis Livorno 121:32, Kraški zidar - Atletic Genoa 124:56, Kraški zidar - Yale Pescara 62:54, Kraški zidar - Virtus Padova 59:56, Kraški zidar - Marr Rimini 60:57. FINALE: Kraški zidar - Don Bosco 6:3 (prosti meti).

V kategoriji propaganda so cimoske, pod vodstvom novega trenerja Krta, neusmiljeno mlele nasprotne ekipe vse do polfinalnega srečanja, v katerem so se pomerile z dekletki iz Zagreba.

V srečanju, ki je bilo gotovo najbolj dramatično na vsem turnirju, so cimoske odlično pričele in odločno povedle. Toda peterka, ki je na vseh tekmah vedno povečevala razliko, je tokrat povsem odpovedala in Zagrebčanke so z vrhano mero sreče zmagale za koš.

V boju za 3. mesto naj bi se pomerile z odlično ekipo Miguella iz Badalo-

ne. Toda dež je tudi to srečanje prekinil in zopet so odločali prosti meti. Španke so bile uspešnejše in zmagale z rezultatom 6:1.

REZULTATI

Cimos - Sisport Turin 85:19, Cimos - Alessandria 60:29, Cimos - Buonarroti Turin 71:57, Cimos - Zagreb 49:51. FINALE ZA 3. MESTO: C Miguella (Španija) - Cimos 6:1 (prosti meti).

Tudi četrto mesto je lep uspeh, toda zanimivo bi bilo videti ali bi cimoske lahko nudile odpor odličnim igralcem iz Moskve, ki so zasluženo in suvereno osvojile prvo mesto.

V kategoriji »gazzelle« so mlade cimoske odlično pričele. Najprej so premagale odlično ekipo Olimpia Pesaro in vse je kazalo, da jih nihče ne more zaustaviti. Toda že v drugem kolu so naleteli na ekipo Primavalle iz Rima, zaigrale so veliko slabše kot sicer in boleč poraz je bil tu.

Zaradi sistema tekmovanja tega spodrsrlaja ni bilo več mogoče popraviti. Tudi poznejše visoke zmage niso pomagale in Sežanke so osvojile peto mesto.

REZULTATI

Cimos - Olimpia Pesaro 72:51, Cimos - Primavalle Rim 31:33, Cimos - Senior Caselle Turin 109:17, Cimos - Energia Turin 124:10.

Turnir je bil vzorno organiziran, posebno še otvoritev in zaključek. Olimpijski ogenj, ki gori v času turnirja, bo gotovo še privabljal mlade košarkarje v Turin.

M. S.

Drevi v Barkovljah košarkarska tekma

Drevi bo na športnem igrišču društva v Barkovljah zanimiva košarkarska tekma med mlajšimi in starejšimi Barkovljani.

V postavah bo tudi nekaj dobrih mladih košarkarjev, obmem pa tudi nekateri rekreativci ali bivši košarkarji.

Tekma se bo pričela ob 18.45.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Na rolkarskem tekmovanju za italijanski pokal Naši so se izkazali

V nedeljo je v bilo v kraju Lissone pri Milanu 6. tekmovanje za Italijanski pokal v rolkanju.

Zaradi oddaljenosti so se rolkarji Mladine Resco odpravili v Milan že v soboto popoldne, saj je bil začetek tekme predviden že za 9. uro zjutraj. Tekmo je organiziralo domače društvo Sci club Lissone v mestni četrti, ki je bila ves čas zaprta za promet, tako da se je tekmovanje lahko nemoteno odvijalo. Krožna proga je bila ravninska in je merila 2,4 km. Mlajši cicibani so krog pretekli enkrat, cicibani trikrat (7,2 km), mladinci petkrat (12 km), ostali šestkrat (14,4 km).

Tekma se je odvijala ob močni nevihti, ki je izbruhnila ravno ob 9. uri, ko so bili pripravljeni na start prav najmlajši rolkarji. Zaradi tega so pričetek tekme nekoliko preložili, a na progi je ostalo veliko luž in spolzki asfalt je povzročil veliko padcev med tekmo.

Rolkarji Mladine Resco so se kljub temu odobr obnesli in dosegli reazutate, ki so si jih nadejali.

V kategoriji najmlajših cicibank se je izkazala Mateja Bogatec, ki je tudi tokrat osvojila 3. mesto in pokazala velik napredek, saj so bile njene nasprotnice kar dve leti starejše.

V kategoriji mlajših cicibanov sta se za 2. oz. 3. mesto borila Mitja Tretjak in Jan Prinčič. Proti koncu proge je

Mitja prehitel Jana in s tem dosegel odlično 2. mesto. Jan pa se je moral zadovoljiti z nič manj vrednim 3. mestom.

Pri cicibanih se je v zelo ostri konkurenci izkazal David Bogatec z dobrim 5. mestom in tako dokazal tehnično zrelost. Najboljšo uvrstitev pri mladincih je dosegel Erik Tence, ki se je kljub padcu med tekmo uvrstil na 10. mesto.

REZULTATI

MLAJŠI CICIBANI

1. Marcola (Appiano) 6'40", 2. Mitja Tretjak 6'54", 3. Jan Prinčič 7'02".

MLAJŠE CICIBANKE

1. Dincal (Castionese) 6'41", 3. Mateja Bogatec 8'07".

CICIBANI

1. Fabrizi (Appiano) 16'30", 5. David Bogatec 17'30", 15. Danjel Tence 21'10", 16. Daniele Selatti 21'33", 17. Mitja Cossutta 22'02".

MLADINCI

1. Andreoli (Lissone) 23'24", 10. Erik Tence 26'50", 16. Mauro Nadlišek 31'06", 17. Martin Košuta 31'07".

AMATERJI

1. Gaito (Biella) 32'49", 12. Boris Bogatec 40'12". (B. B.)

obvestila - obvestila

ZŠSDI
urad v Trstu obvešča, da bo v poletnih mesecih odprt od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

ZŠSDI
urad Gorica obvešča, da bo julija in avgusta urad odprt od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

ŠZ JADRAN
obvešča, da je Jadranov urad na Opčinah, Ul. Ricreatorio, 1 (tel. 213403) spet odprt vsak dan, razen nedelje, od 10.30 do 13.00.

NK BOR, ŠD BREG, ŠZ ZARJA,
obveščajo, da so se začela vpisovanja v Borovo nogometno šolo za

otroke letnikov od 1979 do 1985. Vpisovanja do 26. julija 1991 na sedežu društev ali na telefonske številke 226228 (Babuder), 228511 (Laurica), 228607 (Lavriha), 226602 (Metlika), 768891 (Tence), 226483 (Žagar).

JK ČUPA

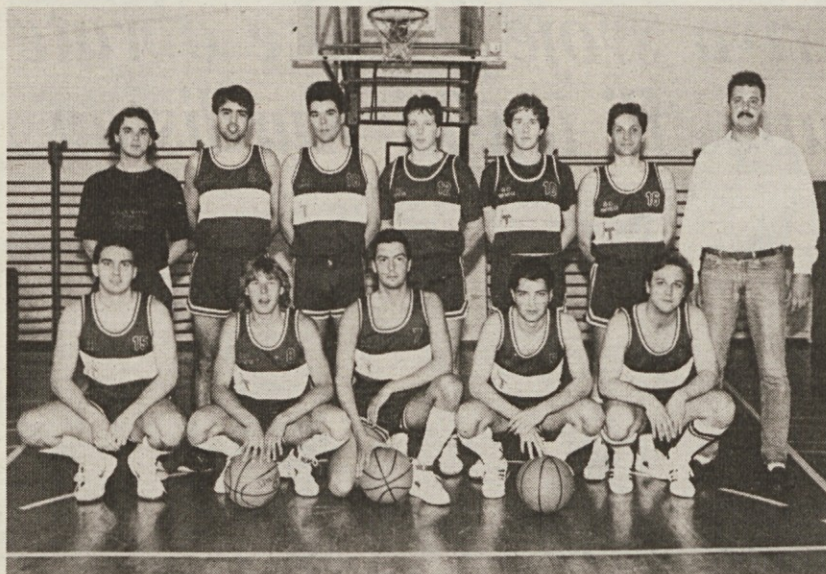
vabi člane in prijatelje na društveni praznik, ki bo v soboto, 20. t.m. ob 19.30 v društvenem sedežu v seslanskem zalivu.

ŠZ DOM IN ŠZ MLADOST

vabita vse najmlajše vsak ponedeljek in petek, od 18.30 dalje na treninge košarke na igrišče za osnovno šolo v Doberdolu.

Po napredovanju Bregove košarkarske ekipe v promocijsko ligo

L. Koren: »Vsem so vrata odprta«

Bregova košarkarska ekipa s trenerjem Leom Korenom (na desni stoje)

Po dveh letih igranja v prvi diviziji bo košarkarska ekipa Brega spet nastopala v promocijski ligi. Brežani so namreč leta 1988 izpadli v 1. divizijo, lani se jim je nastop v končnici izmuznil, letos pa jim je veliki met uspel. Zaslugo za letošnji uspeh je treba seveda pripisati vsem igralcem, društvu, zlasti pa trenerju Leu Korenu, ki je skrbno pripravil in potrpežljivo vodil svojo postavo. S Korenom smo tudi malce pokramljali.

Leo, kakšni so tvoji občutki ob napredovanju?

»Zelo sem zadovoljen, zlasti za fante, ki so dali vse od sebe. Mislim, da smo zasluženo napredovali, saj smo od 21 odigranih dobili kar 20 tekem.«

Je bilo napredovanje tudi vaš cilj?

»Od vsega začetka smo štartali na prestop v višjo ligo, saj smo imeli homogeno ekipo z nekaterimi zelo izkušenimi igralci.«

So vsi zadovoljili?

»V veliki meri so. Tri četrt ekipe lahko pohvalimo predvsem zaradi udeležbe na treningih in zagnanosti ter volje do zmage na tekmah. Nekateri posamezniki pa so nihal, zlasti kar se tiče prisotnosti na treningih.«

Uspehi so ponavadi sad kolektivne igre. Je bilo tudi pri vas tako?

»Res dobro smo igrali le občasno, igra in uspehi pa so sloneli predvsem na solo igri raznih posameznikov. Prihodnje leto bo treba v višji ligi marsikaj spremeniti. Brez skupinske igre ne bo rezultatov.«

Kakšno je bilo vzdušje v ekipi?

»Seveda je ob tolikih zmagah vse lažje, vsekakor pa je bilo vzdušje izredno, tako na igrišču kot zunaj njega.«

Katero je bilo tvoje največje zadoščenje?

»Ob končnem uspehu bi se opredelil za dogodek, vezan na moj incident z motorjem. Ko sem zaradi tega moral ležati mesec dni, se je vsa ekipa zbrala, reagirala odsojnosti trenerja in mi bila ob tem zelo blizu.«

Te je kdo od igralcev presenetil, kdo je zaigral nad pričakovanji?

»V glavnem poznam igralce že vrsto let, tako da bi me težko kdo utegnil presenetiti. Na nekaterih tekmah je izredno zaigral Roby Žerjal, žal pa je isti občasno popolnoma odpovedal. Presenečen sem la nad Brunom Kneippom in Laurom Tevisanom, ki sta

nekoliko starejša od ostalih, nikoli pa nista izostala od treningov.«

Kaj pa za bodočnost?

»Prav gotovo je, da bodo vsi letošnji igralci ostali pri Bregu, vrata pa so odprta za kogarkoli, ki bi se nam rad pridružil. V prihodnji sezoni bi se radi potegovali za zgornji del lestvice, gotovo pa bi se morali okrepiti s kakimi novimi igralci. Imen še ni, kdorkoli bo prišel, pa bo moral biti pripravljen, da se prilagodi novemu okolju in zahtevam ekipe.

VANJA JOGAN

Kamp na »1. maju« zelo lepo uspel

V prostorih Borovega športnega centra na »1. maju« se je pred kratkim odvijal košarkarski kamp za najmlajše v prireditvi Santosa in Bora. Devetdeset otrok se je na kampu mudilo vsak dan od 9.00 do 18.00.

V prvem tednu je bilo vpisanih 60 otrok iz raznih društev, 10 je bilo članov Brega in Bora. V drugem tednu je prišlo 30 novih fantov, število slovenskih otrok pa je naraslo na 15. Vsak dan so se otroci ukvarjali z različnimi tekmovanji v atletiki (skok v višino, skok v daljino, tek na kratke in dolge proge, met medicinke in troskok) ter košarkarskih prvinah (meti iz raznih pozicij, štafete) in v namiznem tenisu. Seveda so se dnevno odvijale tudi tekme v skupinskih športih (košarka, nogomet in odbojka), kjer so vaditelji skušali polagati posebno pozornost na vzgojo in disciplino skupinskih športov.

Vsak dan pa so organizatorji povabili goste, ki so otrokom posredovali nasvete, lastne izkušnje in seveda zanimivosti.

Trenerji, ki so se odzvali povabilu, so bili Peter Brumen, Franco Pozzeco, Gianni Pituzzi in atletski pripravljalec Gorazd Pučnik. Igralcev pa je bilo veliko: Alberto Tonut (Pallacanestro Livorno), Marko Lokar (Stefanel), Kristjan Arena (Messaggero), Alberto Ritossa (Padova), Peter Azman (Marr Rimini), Mauro Bon (Knorr Bologna), Mauro Sartori (Stefanel), Davide Bianchi (Stefanel). Otroci so seveda povpraševali za avtogram, vprašanj je bilo na stotine, vsakdo pa je imel možnost igranja 1:1 ali tekmovanja v metu, seveda z igralcem A lige. Ob sobotah so bila na sporedu finalna srečanja v ekipnih športih, sledilo je nagrajevanje skupin in posameznikov ter pozdrav do prihodnje sezone. (V. J.)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 501001-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 17. julija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-800 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko se je v parlamentu začela razprava o ekonomskem programiranju

Predčasne volitve prepuščajo prostor polemiki o reformah

RIM — Kaže, da je vremenska osvežitev v teh dneh znižala tudi politično vročino, ki je za precej počitniški julij še zelo visoka. Polemika med političnimi močmi sicer še traja, vendar se je perspektiva predčasnih volitev v zadnjih urah vendarle nekoliko zameglila. V središču razprave ostajajo tako institucionalne in volilne reforme, ki pa niso nič manj nevarne za stabilnost trenutnega italijanskega političnega ravnotežja.

Krščanska demokracija bi morala na današnjem sestanku svojih parlamentarnih skupin formalizirati napovedan zakonski predlog za te reforme, ki so ga - kot znano - socialisti že vnaprej zavrnili. Vendar danes ni pričakovati njihovega odgovora: socialisti - pojasnjuje Giuliano Amato na straneh včerajšnjega Avantiya - ne postavljajo nobenega ultimata Krščanski demokraciji. Vsakdo lahko predstavi vse predloge, ki jih želi - nadaljuje Amato - toda drugo vprašanje je, ali jih bo potem uspel speljati skozi vse politične in proceduralne kanale. Skratka, vžigalica za prižig krize je v rokah demokristjanov, PSI pa ne skriva svoje bojzani pred možnostjo sporazuma med KD in Demokratično stranko leve v parlamentu.

Podajanje vžigalnice nikakor ne ugaja Altissimu, Carigliu in Finiju, medtem ko predsednik republike Cossiga včeraj ni hotel govoriti o politiki, pač pa je na splošno začudenje napovedal, da bo podaljšal svoje počitnice v Neaplju. Očitno mu tamkajšnja klima ustreza, ljudje pa ga spremljajo s simpatijo.

V poslanski zbornici in senatu se je včeraj začela razprava o dokumentu o ekonomsko-finančnem programiranju, ki ga je vlada pripravila za prihodnje triletnje 1992-94. Razprava bo predvidoma trajala dva dni, na njeni osnovi pa bo morala vlada septembra pripraviti nov ekonomski maneuver, finančni zakon in bilanco. Sedaj namreč je že povsem jasno, da majski davčni dekret ni zadostoval za korekcijo gibanja javne finance oziroma za zmanjšanje državnega primanjkljaja. Opozicija je takoj na začetku včerajšnjega zasedanja v Montecitoriu postavila zahtevo, naj vlada programski dokument umakne, češ da je »nezanesljiv«, medtem ko je proračunski minister Pomicino skušal gasiti ogenj rekoč, da je vlada pripravljena upoštevati indikacije, ki bodo izšle iz parlamentarne razprave. Splošna razprava se je začela po poročilu Maria D'Acquista (KD), ki je med drugim priznal, da bo vladni maneuver zahteval precejšnje »žrtve«.

Medtem ko se nadaljujejo zaslišanja

Včeraj pogreb ubite grofice della Torre

RIM — V cerkvi Kristusovega srca sredi elegantne rimske četrti Parioli so včeraj dopoldne pokopali grofico Alberico Filo della Torre, ki jo je v njeni razkošni vili ubil neznan storilec. Pogreba se je udeležilo od 300 do 400 oseb, med njimi veliko sorodnikov in družinskih prijateljev, toda manj radovednežev, kot je bilo pričakovati. Fotografski fleši in vprašanja novinarjev žal niso prizanesli najbolj prizadejim, možu Pietru Matteiu in otrokoma Manfrediju in Domitilli, ki niti med obredom - daroval ga je župnik Angelo Celani, ki je bil zakonca poročil in krstil njuna otroka - niso naleteli na spoštovanje pred svojo bolečino.

Preiskovalcem pa po vsem sodeč manjka le malo kamenčkov, da bi zapolnili mozaik in morilcu nadeli lisice. Prepričani so, da je storilec ena izmed sedmih ključnih prič, katerih zaslišanje se nadaljuje kot po tekočem traku. Njihova pozornost je namenjena predvsem dvema moškima: 30-letnemu sinu bivše učiteljice žrtvinih otrok Robertu Jaconu in filipinskemu gospodinjstvenemu pomočniku Manuelu Wistonu, ki ga je grofica pred dvema mesecema iz nepojasnjenih vzrokov odpustila. Prevladuje vsekakor mnenje, da ne gre za naklepni umor.

Na sliki (telefoto AP) pogreb umorjene grofice Filo della Torre.

Dva dni pred obiskom predsednika ZDA v Atehah atentat na turške diplomate

ATENE — Trije uslužbenci turškega konzulata v Atenah (dva moška in ženska) so bili včeraj nekaj pred 8. uro zjutraj ranjeni v bombnem atentatu, ko je pred poslopjem, v katerem stanuje turški odpravnik poslov, eksplozirala neki avtomobil (na sliki AP) napolnjen z eksplozivom. Najhuje je bila ranjena ženska, ki je na konzulatu zaposlena kot uradnica, druga dva ranjenca pa sta turški odpravnik poslov Deniz Bolukbasi in sofer konzulata, ki je oba peljal na konzulat. Kot so povedali na turškem veleposlaništvu, se imajo trije diplomatski uslužbenci zahvaliti le blindiranemu vozilu, v katerem so bili, da niso izgubili življenja. Eksplozija je bila namreč izredno močna, slišati pa jo je bilo v vsej luk-suzni četrti Paoleo Psychico, kjer stanujejo številni diplomati in ima svoje sedeže večina veleposlaništev.

Za zdaj še nihče ni prevzel odgovornosti za atentat, po mnenju nekaterih

pa bi lahko bil delo tajne levičarske nacionalistične organizacije »17. november«, ki je že nekaj let zelo aktivna. Do atentata, ki potrjuje napetost, ki vlada med Grčijo in Turčijo, je prišlo le dva dni pred obiskom ameriškega predsednika Georgea Busha v Atenah, ki pa bo v soboto svojo pot nadaljeval v Ankaru. Grška policija je sprejela izredne varnostne ukrepe in to ne samo v Atenah temveč tudi na otokih. To še posebej velja za otoke, ki so blizu turške obale in so v tem obdobju polni turistov. Ti varnostni ukrepi so povezani tudi z glasovi o možni reakciji palestinskih ekstremistov zaradi nedavnega izгона približno dvajsetih palestinskih študentov in šestih uslužbencev diplomatskega predstavništva PLO v Atenah, za katerega so se grške oblasti odločile zaradi aprilskega atentata v Patrasu.

Bagdad še skriva svoje jedrske obrate Zavezniki zapustili iraški Kurdistan

BAGDAD — Le dan potem, ko je mednarodna misija jedrskih strokovnjakov v Bagdadu prejela že tretji seznam lokacij iraških jedrskih obratov, postaja jasno, da je tudi ta seznam nepopoln. Mednarodni opazovalci so namreč v Al Šargatu (300 kilometrov severno od Bagdada) odkrili nov obrat za elektromagnetsko obogatitve urana. Irak torej ne upošteva sklepa varnostnega sveta OZN, ki je od iraške vlade zahteval, naj navede kraje, kjer stojijo jedrski obrati, ki naj bi jih v skladu z resolucijo 687 uničili. Prav tako Mednarodna agencija za jedrsko energijo še ne ve, koliko obogatene urane je v iraških rokah. Podatki so do skrajnosti protislovni. Medtem ko Bagdad trdi, da ima le 500 gramov »nizkoobogatene« urane, je Mednarodna agencija prepričana, da ga ima vsaj 25 kilogramov, washingtonska administracija pa trdi, da imajo Iranci kar 40 kilogramov obogatene urane. Ob vsem tem je skoraj gotovo, da bodo na jutrišnjem zasedanju Mednarodne agencije za jedrsko energijo na Dunaju Irak izključili iz te agencije.

To pa bo še najmanjše zlo. Washington, Pariz in London že napovedujejo, da bodo s silo uničili iraški jedrski potencial, če tega ne bodo Iranci prostovoljno storili.

Te nove grožnje Zahoda so v bistvu skoraj zasenčile kurdsko in šiitsko vprašanje. Zavezniški vojaki so že zapustili iraški Kurdistan, ostali pa bodo v turškem, da bi lahko takoj posegli, če bi se hotel Saddam Husein masčevati nad Kurdi. Vodja kurdskih upornikov Dželal Talabani je prepričan, da bi lahko iraški Kurdi že v kratkem sklenili sporazum s Saddamom Huseinom o lastni avtonomiji. Po dosedanjih izkušnjah pa Kurde skrbi, da bi Saddam Husein ponovno prelomil dano besedo.

Na slikah (telefoto AP): poveljnik zavezniških sil se pred odhodom rokuje s kurdskim gverilcem (zgoraj), vojaki so že na drugi strani turške meje (spodaj)

Scotti pozval župane na boj proti kriminalu

RIM — Notranji minister Vincenzo Scotti je včeraj ponovno pozval župane mafijsko najbolj vročih mest, kot so Catania, Palermo, Reggio Calabria, Neapelj in Bari, da še okrepijo svoja prizadevanja v boju proti organiziranemu kriminalu. Podobno pismo je včeraj Scotti poslal tudi županom Milana, Turina, Firenc, Bologne, Rima, Benetk in Genove, katere tudi poziva na boj proti kriminalu.

V pismu županom z juga Scotti tudi opozarja na nekatere pred kratkim sprejete zakonske ukrepe, ki zadevajo boj proti organiziranemu kriminalu, pranje umazanega denarja in možnost razpusta občinskih in pokrajinskih svetov, za katere obstaja sum, da so se vanje infiltrirali mafijski elementi. S tem v zvezi je notranji minister pou-

daril, da sami normativni ukrepi ne bodo dovolj, če se ti ukrepi ne bodo ustrezno uporabljali tudi v vsakdanjem boju proti kriminalcem. Zato je Scotti pozval vse župane, da ministrstvu posredujejo vse podatke o sprejetih ukrepih na tem področju in še posebej o akcijah na perifernih področjih, »kjer je akcija najpotrebnejša«.

Županom na severu in centru države pa je Scotti v pismu spregovoril o infiltraciji organiziranega kriminala v vsakdanje življenje, župane pa je pozval, da v skladu s svojimi pooblastili in možnostmi storijo vse, da to preprečijo. Scotti se je tudi zavzel za krepitev šolskih struktur, »saj je kultura eden od najučinkovitejših elementov, ki preprečujejo širjenje organiziranega kriminala«.

Disidentski maroški pisatelj se je lahko vrnil v Francijo

PARIZ — Maroški disidentski pisatelj Abdelmoumen Diouri se je včeraj zgodaj vrnil v Pariz, potem ko so ga francoske oblasti pred 25 dnevi izgnale iz države. Kot razlog za izgon so navedli domnevne Diourijeve stike z bližnjevzhodnimi tajnimi službami in palestinskimi teroristi. Teh 25 dni je maroški pisatelj preživel v nekem hotelu v Librevillu v Gabonu, njegove premike pa so budno spremljali krajevni policisti.

Pred šestimi dnevi pa je pariško upravnno sodišče po pritožbi Diourija razveljavilo sklep o izgonu. Na podlagi te razsodbe se je maroški disidentski avtor (na sliki AP) lahko včeraj vrnil v Francijo, v sklepu pariškega sodišča pa je zapisano, da v celotni zadevi sklep o izgonu s francoskega ozemlja ni bil nujno potreben.

